

Analyzing the Lived Experiences and Perceptions of Physical Education Teachers Regarding Participation in School Sports in Tehran

Zoleikha Sobati

Ph.D. Student, Department of Sport Management, Faculty of Humanities, Eyvanekey University, Eyvanekey, Iran

Seyedeh Farideh Hadavi*

Professor of Sports Management, Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, University of Eyvanekey, Eyvanekey, Iran

Mehdi Mahmoudi Yekta

PhD in Sports Management, Lecturer in the Department of Sport Sciences, Faculty of Humanities, University of Eyvanekey, Eyvanekey, Iran

Abstract

The aim of the present study was to explore the lived experiences and perceptions of physical education teachers in order to identify factors affecting their participation in school sports in Tehran. This study was qualitative and was conducted with a phenomenological approach. Participants included physical education teachers in Tehran schools who were selected through purposive sampling (N=19). Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using thematic analysis. The results of the study showed that several factors affect the participation of physical education teachers in school sports, which can be categorized into several main axes. These factors included individual factors (motivation, expertise, attitude), organizational factors (management, support, facilities, curriculum), and sociocultural factors (organizational culture, parental and community expectations). Finally, the findings of this study confirm that improving the quality of physical education requires a shift from a one-dimensional perspective to a systemic and comprehensive approach in which the removal of structural-economic barriers is pursued in parallel with the comprehensive empowerment of teachers as the main pillar and the active participation of all stakeholders (parents, administrators, and social institutions) in order to create a sustainable sports ecosystem. Based on the findings of this study, suggestions are provided for improving the participation of physical education teachers in school sports that can help policymakers and educational planners to improve the quality of physical education lessons and increase students' physical activity.

Introduction

School sports, as one of the main pillars of the physical education system, play a significant role in promoting the physical and mental health of students. In this regard, physical education teachers, as the main executors of school sports programs, have a special position. The quality of these teachers' participation in school sports activities directly affects the effectiveness of the programs and, ultimately, the health and comprehensive development of students. As a result, the physical education teacher in schools is responsible for designing and implementing physical

* Corresponding Author: Fa.hadavi@gmail.com

How to Cite: Sobati, Z., Hadavi, S.F. & Mahmoudi Yekta, M. (2026). Analyzing the Lived Experiences and Perceptions of Physical Education Teachers Regarding Participation in School Sports in Tehran. *Journal of Sustainable Development in Sport Management*, 7(16), 126-153

education programs for students. Overall, the physical education teacher plays an important role in promoting the physical health and well-being of students and helping them develop lifelong habits of physical activity and fitness. The aim of the present research is to analyze the lived experiences and perceptions of physical education teachers in order to identify factors affecting their assistance in school sports in Tehran.

Methods and Material

This research has been conducted with an applied purpose, with a qualitative strategy and an interpretive phenomenological approach. This approach is located in interpretive paradigms and focuses on understanding and interpreting individuals' subjective experiences. The research participants were physical education teachers active in the field of sports in schools in Tehran. Sampling was purposefully conducted using the snowball method and continued until theoretical saturation was reached. To ensure coverage of a wide range of experiences, the principle of maximum diversity was also observed. The main data collection tool was semi-structured in-depth interviews. In addition, secondary sources including websites, internet portals, books and scientific articles related to the subject were also reviewed to complete the information. Ethical principles were carefully observed in the data collection process. Before the interviews, the main objectives and questions of the research were specified and an interview protocol with open and flexible questions was developed. Potential participants were contacted, the interview time was coordinated, and a full explanation was provided regarding the purpose of the research and how the data would be used. Informed consent was obtained from them and the confidentiality of the responses was guaranteed (with anonymous coding). The interviews were conducted in a quiet and distraction-free environment, and each lasted between 60 and 90 minutes. Data analysis was conducted using thematic analysis method, following the step-by-step approach of Brown and Clark (2006) and the inductive approach. The analysis steps included: 1. Familiarization with the data, 2. Initial coding, 3. Search for themes, 4. Review of themes, 5. Definition and naming of themes, and 6. Production of a report. This process led to the identification of factors affecting the improvement of teachers' participation in sports in Tehran schools.

Results and Discussion

The participants in this study were 19 people, 13 of whom were male and 6 were female. 12 of the participants had a PhD; 4 were PhD students and 3 had a master's degree. Almost all of the participants except 3 had more than 20 years of service experience and were active in executive and academic fields. The following is a review of the research findings. Step 1: Familiarization with the data in this stage of the research, the researcher achieved a comprehensive understanding of the experiences and perceptions of physical education teachers by carefully studying and repeatedly conducting interviews, documents, and notes. Step 2: Initial coding: In the initial coding stage, 698 initial codes were identified in different areas. These codes include the following: "Challenges and Opportunities" 100 initial codes, "Importance of Sport and the Role of Physical Education" 60 initial codes, "Barriers to Participation" 121 initial codes, "Individual Factors" 112 initial codes, "Organizational Factors" 69 initial codes, "Environmental Factors" 68 initial codes, "Educational Needs" 55 initial codes, "Incentive Programs" 52 initial codes, and "Collaboration and Participation" 61 initial codes. Step Three: Creating Themes: In the theme creation stage, 198 themes were identified in different areas. These themes include the following: "Challenges and Opportunities" 40 themes, "Importance of Sport and the Role of Physical Education" 20 themes, "Barriers to Participation" 35 themes, "Individual Factors" 23 themes, "Organizational Factors" 22 themes, "Environmental Factors" 15 themes, "Educational Needs" 12 themes, "Incentive Programs" 14 themes, and "Collaboration and Participation" 17 themes. And potential themes were identified that provide useful information about the data for research purposes. Step Four; Theme Review, In the theme review stage, 98 themes were identified in different areas according to Table 3 (an example of theme review). These themes include the following: "Challenges and Opportunities" 10 themes, "Importance of Sport and the Role of

Physical Education" 11 themes, "Barriers to Participation" 20 themes, "Individual Factors" 15 themes, "Organizational Factors" 11 themes, "Environmental Factors" 9 themes, "Educational Needs" 6 themes, "Motivational Programs" 9 themes, and "Collaboration and Participation" 7 themes. Step Five; Defining and Naming Themes After the list of themes was finalized, at this stage, each theme was carefully defined and named. Step Six; Creating a Theme Network in the qualitative method of Brown and Clark's theme analysis, drawing a theme network is not required. However, since the theme network is a visual method for organizing, understanding, and analyzing qualitative data and is used in the theme analysis process, by creating it, the understanding of the relationship between different codes became quantitative; This shows how the primary codes relate to each other and form larger categories.

Conclusion

School sports in Iran face numerous obstacles and challenges, including resource and facility constraints (such as lack of budget, sports space, and equipment), time and structural constraints (such as curriculum compactness and principals' attitudes), student-related challenges (such as lack of motivation and awareness of the benefits of sports), parent-related challenges (such as concerns about injury or lack of support), deficiencies in the quality and content of programs (including lack of specialized teachers, lack of diversity, weakness in talent identification, lack of use of new technologies, and weakness in evaluation), and finally, challenges related to equity and access (such as regional inequality and restrictions for specific groups). These obstacles operate as an intertwined network, indicating that the problem of improving participation in school sports is not limited to a single factor, but is the result of a complex and intertwined system that requires a systemic and comprehensive approach to solve them.

Keywords: Lived experiences, perceptions, physical education teachers, participation, school sports.

Acknowledgments

Since this article is an excerpt from my doctoral dissertation, I would like to express my deepest gratitude to all the professors who helped me write, review, and revise this article.

واکاوی تجارب زیسته و ادراکات معلمان تربیت بدنی از مشارکت در ورزش مدارس تهران

دانشجوی دکتری، گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ایوانکی، ایوانکی، ایران

زلیخا صوباتی ^{id}

استاد مدیریت ورزشی، گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ایوانکی، ایوانکی، ایران.

سیده فریده هادوی ^{id}*

دکتری مدیریت ورزشی، مدرس گروه علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه ایوانکی، ایوانکی، ایران.

مهدی محمودی یکتا ^{id}

چکیده

هدف پژوهش حاضر، واکاوی تجارب زیسته و ادراکات معلمان تربیت بدنی به منظور شناسایی عوامل مؤثر بر بهبود مشارکت آنان در ورزش مدارس شهر تهران بود. این مطالعه از نوع کیفی بوده و با رویکرد پدیدارشناسی انجام شده است. مشارکت کنندگان شامل معلمان تربیت بدنی مدارس تهران بودند که به روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند ($N=19$). داده ها از طریق مصاحبه های نیمه ساختاریافته جمع آوری و با استفاده از روش تحلیل مضمون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحقیق نشان داد که عوامل متعددی بر مشارکت معلمان تربیت بدنی در ورزش مدارس تأثیر گذارند که می توان آن ها را در چند محور اصلی دسته بندی کرد. این عوامل شامل عوامل فردی (انگیزه، تخصص، نگرش)، عوامل سازمانی (مدیریت، حمایت، امکانات، برنامه درسی) و عوامل اجتماعی- فرهنگی (فرهنگ سازمانی، انتظارات والدین و جامعه) بودند. در نهایت، یافته های این پژوهش مؤید آن است که ارتقای کیفیت تربیت بدنی مستلزم گذار از نگاه تک بعدی به یک رویکرد سیستمی و جامع است که در آن، رفع موانع ساختاری- اقتصادی همگام با توانمندسازی همه جانبه معلمان به عنوان رکن اصلی و جلب مشارکت فعال تمامی ذینفعان (والدین، مدیران و نهادهای اجتماعی) در جهت ایجاد یک اکوسیستم پایدار ورزشی دنبال شود. براساس یافته های این پژوهش، پیشنهادهایی برای بهبود مشارکت معلمان تربیت بدنی در ورزش مدارس ارائه شده است که می تواند به سیاست گذاران و برنامه ریزان آموزشی در راستای ارتقای کیفیت درس تربیت بدنی و افزایش فعالیت بدنی دانش آموزان کمک کند.

کلیدواژه ها: تجارب زیسته، ادراکات، معلمان تربیت بدنی، مشارکت، ورزش مدارس.

مقدمه

ورزش مدارس^۱ به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام تربیت بدنی، نقش بسزایی در ارتقای سلامت جسمی و روانی دانش آموزان ایفا می کند (قنبری کردیجانی^۲ و همکاران، ۱۴۰۳). در این میان، معلمان تربیت بدنی به عنوان مجریان اصلی برنامه های ورزشی مدارس، جایگاه ویژه ای دارند (مرتضائیان^۳ و همکاران، ۱۴۰۲). کیفیت مشارکت معلمان در فعالیت های ورزشی مدرسه، به طور مستقیم بر میزان اثرگذاری برنامه ها و درنهایت، بر سلامت و توسعه همه جانبه دانش آموزان تأثیر می گذارد (گالانت و بلانگر^۴، ۲۰۲۱). با این حال، شواهد نشان می دهد که مشارکت معلمان تربیت بدنی در ورزش مدارس همواره در سطح مطلوب نبوده و با چالش هایی روبه رو است. این چالش ها می توانند ریشه در عوامل مختلفی از جمله مسائل فردی، سازمانی و محیطی داشته باشند (وایس و فرتول^۵، ۲۰۰۵). شناخت عمیق این عوامل از طریق واکاوی تجارب زیسته^۶ و ادراکات^۷ خود معلمان، می تواند به ارائه راهکارهای مؤثر برای بهبود وضعیت موجود کمک کند. لذا، این پژوهش با هدف شناسایی و تحلیل این عوامل از دیدگاه معلمان تربیت بدنی شهر تهران صورت گرفته است. همانطور که بیان شد، ورزش مدارس نقش حیاتی در سلامت و توسعه دانش آموزان ایفا می کند و این امر ضرورت بررسی عمیق تر مفهوم ورزش و جایگاه آن در جامعه را بیش از پیش آشکار می سازد.

ورزش^۸ و تربیت بدنی^۹ فراتر از یک فعالیت جسمانی، به عنوان یک سازوکار تربیتی در جهت تعالی ابعاد وجودی انسان و غنای فرهنگی جامعه شناخته می شوند (کاندا^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۲). این پدیده به دلیل نقش کلیدی در ارتقای سلامت عمومی و پویایی اجتماعی، ضرورتی است که نهادهای شدن آن در سطح خانواده و اقشار مختلف، پیوند میان ارزش های فرهنگی و همبستگی اجتماعی را تقویت می کند (بسطامی^{۱۱}، ۱۴۰۴).

در تبیین ضرورت تحقق اهداف تربیت بدنی، می توان بر این نکته تأکید ورزید که این حوزه به عنوان یکی از ارکان بنیادین سلامت و نشاط، فرآیندی مستمر است که طراحی و اجرای آن از دوران ابتدایی آغاز شده و تا تمامی مقاطع تحصیلی بالاتر تداوم می یابد (بلدسو^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۱). درواقع، فعالیت های ورزشی و آمادگی جسمانی مخصوصاً برای دانش آموزان مدارس، امری ضروری و مهم محسوب می شود زیرا دانش آموزان باید در این سنین حساس با مهارت ها و آموزش های لازم از جمله نحوه نشستن، خوابیدن، ایستادن و مهارت های حفظ سلامتی خود از طریق انجام یک سری حرکات مناسب و صحیح آشنا شوند (روبیاتنو^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۳؛ ساپوترا^{۱۴} و همکاران،

-
1. School sports
 2. Ghanbari-Kurdijani
 3. Mortezaian
 4. Gallant & Bélanger
 5. Weiss & Fretwell
 6. Lived experiences
 7. Perceptions
 8. Sport
 9. physical education
 10. Kanda
 11. Bastami
 12. Bledsoe
 13. Rubiyatno
 14. Saputra

۲۰۲۳). بنابراین، تربیت بدنی یکی از دروس مهم و از مهارت‌های جدی مدارس است (هیبس^۱ و همکاران، ۲۰۲۴). مربیان و معلمان فعال در این حوزه باید از توانایی و قابلیت‌های ویژه‌ای برخوردار باشند زیرا نحوه رفتار و همچنین میزان مهارت و تخصص یک معلم ورزش می‌تواند نقش قابل توجهی در سلامتی، یادگیری و میزان اشتیاق یک دانش‌آموز به ورزش داشته باشد. به عبارت دیگر، یک معلم یا مربی تربیت بدنی، با توجه به حرفه خود که در واقع یک نوع فعالیت تفریحی و انگیزشی است -فارغ از مهارت‌های مربوطه-، باید دارای روحیه‌ای شاد و پرنرژ باشد تا بتواند به خوبی با دانش‌آموزان ارتباط برقرار کند و موجب انگیزه بخشیدن به دانش‌آموزان شود (زارع آبدنسری^۲ و همکاران، ۱۴۰۰). در نتیجه معلم تربیت بدنی در مدارس وظیفه طراحی و اجرای برنامه‌های تربیت بدنی دانش‌آموزان را برعهده دارد. به طور کلی، معلم تربیت بدنی نقش مهمی در ارتقای سلامت جسمانی و تندرستی دانش‌آموزان دارد و به آنها کمک می‌کند تا عادات مادام‌العمر فعالیت بدنی و تناسب اندام را ایجاد کنند (مرتضائیان و همکاران، ۱۴۰۲). همچنین معلمان ورزش نقش مهمی در رشد کلی دانش‌آموزان در مدرسه دارند. مشارکت آنها در فعالیت‌های مدرسه نه تنها به ارتقای آمادگی جسمانی کمک می‌کند بلکه ارزش‌های مهمی مانند کار تیمی، نظم، انضباط و اخلاق ورزشی را القا می‌کند (قنبری کردیجانی و همکاران، ۱۴۰۳). بدیهی است که مطالعه موضوع مشارکت معلمان تربیت بدنی در ورزش مدارس در وهله اول نیازمند تعریف مفهوم مشارکت و انواع آن و در وهله دوم شناسایی عوامل و سطوح مشارکت است. در این راستا برای درک مشارکت معلمان ورزش در مدارس مفهوم مشارکت^۳ واکاوی می‌شود. مفهوم مشارکت که برای اولین بار در اواخر دهه ۱۹۵۰ در ادبیات توسعه مطرح شد (اوکلی و مارسدن^۴، ۱۹۸۴)، به معنای درگیر شدن، تجمع برای منظور خاص (گالانت و بلانگر، ۲۰۲۱)، همکاری، سهم شدن و دخالت فعالانه در امری است. این مفهوم در حوزه‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کاربرد فراوانی دارد (تئودورو و پرل^۵، ۲۰۲۳). مشارکت ورزشی فراتر از یک فعالیت فیزیکی صرف، تعاملی چندبعدی (اجتماعی- روانی) است که هدف آن ارتقای سلامت عمومی، تقویت روحیه تیمی و توسعه پیوندهای اجتماعی است (اسدپور^۶ و همکاران، ۱۳۹۷). با توجه به افت شدید سطح فعالیت بدنی در دوران نوجوانی و پس از فراغت از تحصیل (کرگز^۷ و همکاران، ۲۰۱۱)، امروزه توسعه مشارکت ورزشی به یکی از ارکان اصلی سیاست‌گذاری‌های ملی و منطقه‌ای برای مقابله با این چالش تبدیل شده است (موستاکا و روبراد^۸، ۲۰۲۳). با وجود تأکید بر ظرفیت‌های راهبردی ورزش دانش‌آموزی در ارتقای ورزش ملی (اسلینگرلند^۹ و همکاران، ۲۰۲۱)، شکاف عمیقی میان «سیاست‌گذاری‌های کلان» و «پذیرش عملیاتی» در مدارس وجود دارد. اگرچه ترویج مشارکت معلمان تربیت بدنی به عنوان یک پیشران کلیدی شناخته می‌شود (سپوترا و همکاران، ۲۰۲۳) اما شواهد جهانی حاکی از نوعی مقاومت ساختاری در مدارس نسبت به برنامه‌های ورزشی است (موستاکا و روبراد، ۲۰۲۳). این چالش از

-
1. Hibbs
 2. Zare Abandansari
 3. participation
 4. Oakley & Marsden
 5. Teodoro & Prell
 6. Asadpour
 7. Craggs
 8. Moustakas & Robrade
 9. Slingerland

تغییر پارادایم معلمان ورزش و فاصله گرفتن از ورزش‌های تیمی و رقابتی سنتی نشأت می‌گیرد (گرین^۱، ۲۰۱۴)؛ امری که منجر به «گسست فرهنگی» میان برنامه‌های رسمی مدرسه و علایق پویای نسل جوان شده است (موستاکا و روبراد، ۲۰۲۳).

مشارکت در ورزش مدارس، جنبه‌ای حیاتی از تربیت بدنی و رشد اجتماعی دانش‌آموزان است که نه تنها سلامت جسمانی بلکه مهارت‌های اجتماعی، روحیه تیمی و اعتماد به نفس را نیز تقویت می‌کند (عباس رشید^۲ و همکاران، ۱۴۰۱). این فعالیت‌ها محیطی سالم و پویا برای دانش‌آموزان فراهم می‌آورد. با این حال، درک تجربه زیسته و ادراک معلمان تربیت بدنی از مشارکت در ورزش مدارس و عوامل مؤثر بر آن، موضوعی است که اطلاعات کمی درباره آن وجود دارد. این پژوهش بر تحلیل تجربیات و ادراکات این معلمان و شناسایی راه‌هایی برای بهبود مشارکت آن‌ها تمرکز دارد. تجربیات معلمان تربیت بدنی در این زمینه بسیار متنوع است؛ آن‌ها علاوه بر تدریس، مسئولیت‌های مربیگری و راهنمایی دانش‌آموزان را برعهده دارند که منجر به ایجاد ارتباطات نزدیک و ارزشمند می‌شود. این مسئولیت‌ها نیازمند سلامت جسمی و روحی معلمان است و می‌تواند چالش‌ها و لذت‌های بسیاری را در زندگی شخصی آن‌ها به همراه داشته باشد. همچنین، ادراک معلمان از ارزش‌های تربیت بدنی و نیازهای دانش‌آموزان برای طراحی برنامه‌های آموزشی مناسب و تضمین پیشرفت ورزشی آن‌ها بسیار ضروری است (براون^۳، ۲۰۲۳). در ادامه به بررسی تحقیقات انجام شده در زمینه تحقیق حاضر می‌پردازیم.

تحقیقات نشان می‌دهد که برنامه‌های مؤثر آموزش معلمان تربیت بدنی و تمرین‌های حرفه‌ای، پایه‌ای برای نوسازی برنامه درسی و افزایش مشارکت معلمان در مدارس هستند؛ به‌ویژه زمانی که از مدل دانش‌آموزمحور استفاده شود (لیندگرن و بارکر^۴، ۲۰۱۹). در حوزه تجربه زیسته معلمان ورزش، بی‌توجهی به تجربیات دیران ورزش در مورد بی‌عدالتی در مناطق محروم، ابهاماتی را در وضعیت واقعی ورزش مدارس ایجاد کرده و مانع توسعه امکانات و زیرساخت‌ها شده است (علی‌نیا^۵ و همکاران، ۱۴۰۱).

همچنین، درک سطوح مختلف مشارکت می‌تواند به سازمان‌های ورزشی در تدوین اهداف و اولویت‌بندی برنامه‌ها یاری رساند (مرتضائیان و همکاران، ۱۴۰۲). از منظر ادراکات معلمان تربیت بدنی، توسعه حرفه‌ای مستمر^۶ (CPD) برای این معلمان حیاتی است و نقش کلیدی در بهبود عملکرد تدریس و یادگیری معنادار دانش‌آموزان دارد (باروود^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). این توسعه شامل آموزش‌های تخصصی و یادگیری حرفه‌ای پیشرفته برای ارتقای دانش، شایستگی و مهارت‌های معلمان است (لندر^۸ و همکاران، ۲۰۲۲). در این راستا، توانمندسازی^۹ کارکنان که به معنای توسعه قابلیت‌ها و شایستگی‌های فردی است، عملکرد شغلی را بهبود بخشیده و کارکنان را به تلاش فراتر

-
1. Green
 2. Abbas Rashid
 3. Brown
 4. Lindgren & Barker
 5. Alinia
 6. Continuing professional development (CPD)
 7. Barwood
 8. Lander
 9. Empowerment

از حد معمول تشویق می‌کند (فرناندز مولدوگازیه^۱، ۲۰۱۳؛ کیم و بیر^۲، ۲۰۱۷). این مسئله در آموزش و پرورش که مسئولیت پرورش نیروی انسانی را برعهده دارد، اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند (ترک‌زاده و زینعلی^۳، ۱۳۹۰). زیملمان^۴ و همکاران (۲۰۰۵) معتقدند که معلمان زمانی بهترین تدریس را ارائه می‌دهند که آموزش را برای پاسخگویی به نیازهای علمی، اجتماعی و عاطفی همه دانش‌آموزان به کار گیرند. همچنین، وانک و همکاران^۵ (۲۰۲۱) اشاره می‌کند که ویژگی‌های شخصی معلم، دانش او در مورد موضوع تدریس و مهارت‌های حرفه‌ای او بر دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. بنابراین، بررسی انتظارات دانش‌آموزان از شایستگی‌های معلمان ورزش می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و افزایش مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی کمک کند.

معلمان تربیت بدنی، نقشی فراتر از تدریس ایفا می‌کنند. آن‌ها درگیر برنامه‌ریزی دروس، مدیریت گروه‌های دانش‌آموزی و همکاری با سایر معلمان هستند (روبیاتنو و همکاران، ۲۰۲۳). باین‌حال، این حرفه با چالش‌های خاص خود نیز همراه است از جمله انزوای اجتماعی، تعارض نقش و خطر فرسودگی شغلی (ژو^۶، ۲۰۱۷). تحقیقات داخلی نیز این چالش‌ها را تأیید می‌کند. اسدپور و همکاران (۱۳۹۷) و اسلینگرلند و همکاران (۲۰۲۱) نشان داده‌اند که تعامل معلمان تربیت بدنی با دانش‌آموزان، همکاران و مدیران، مسائل مختلفی را در زمینه‌هایی چون توسعه برنامه درسی، ارزیابی، مدیریت کلاس و انگیزه دانش‌آموزان به وجود می‌آورد. همچنین، این معلمان با محدودیت منابع و اولویت‌های رقابتی دست‌وپنجه نرم می‌کنند. باوجود این چالش‌ها، معلمان تربیت بدنی رضایت شغلی خود را نیز گزارش می‌کنند. آن‌ها به تأثیر مثبت بر زندگی دانش‌آموزان، ترویج فعالیت بدنی و تقویت حس کار گروهی ارزش زیادی می‌دهند (نظری^۷ و همکاران، ۱۳۹۹). مطالعاتی که بر تجربیات زیسته و ادراکات این معلمان متمرکز هستند، ماهیت پیچیده حرفه آن‌ها را به‌خوبی نشان می‌دهند. با درک عمیق‌تر این چالش‌ها و رضایت‌ها، مدارس و مدیران می‌توانند حمایت مؤثرتری از معلمان تربیت بدنی به عمل آورند.

درنهایت، درک تجارب و ادراکات معلمان تربیت بدنی می‌تواند به‌طور چشمگیری به ارتقای حوزه تربیت بدنی و تدوین راهبردهای حمایتی مؤثر برای آن‌ها کمک کند (یون^۸ و همکاران، ۲۰۲۴). این رویکرد، چالش‌ها و پیچیدگی‌های حرفه معلمی را آشکار می‌سازد و بینش‌های ارزشمندی در مورد مسائل پیش رو و تأثیر آن‌ها بر رفاه و اثربخشی معلمان ارائه می‌دهد (هورنسترا^۹، ۲۰۲۳). علاوه‌براین، تحقیقات در این زمینه می‌تواند با فراهم آوردن بستری برای به اشتراک‌گذاری تجربیات و یافتن راه‌حل‌های مشترک، به رشد حرفه‌ای معلمان یاری رساند. این امر درنهایت منجر به افزایش رضایت شغلی، انگیزه و رفاه کلی معلمان می‌شود که هم به نفع خود معلمان و هم به نفع دانش‌آموزان خواهد بود (موستاکا و روبراد، ۲۰۲۳).

-
1. Fernandez and Moldogaziev
 2. Kim & Beehr
 3. Turkzadeh & Zeinali
 4. Zemelman
 5. Vanek et al
 6. Xu
 7. Nazari
 8. Yoon
 9. Hornstra

ورزش مدارس ابزاری قدرتمند برای توسعه مهارت‌های اجتماعی، بهبود سلامت و افزایش نشاط دانش‌آموزان است و در بسیاری از کشورها سرمایه‌گذاری قابل توجهی بر آن صورت می‌گیرد. اما در ایران، با وجود تأکیدات سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، با چالش‌هایی جدی در مشارکت دانش‌آموزان و اثربخشی برنامه‌های تربیت بدنی مواجه هستیم. این وضعیت عمدتاً به نقش و مشارکت معلمان تربیت بدنی بازمی‌گردد؛ عواملی نظیر انگیزه، حمایت، امکانات و ساختارهای سازمانی بر کیفیت مشارکت آن‌ها تأثیر گذارند و این نادیده گرفتن می‌تواند اثربخشی درس تربیت بدنی را کاهش دهد. عدم مشارکت کافی دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی مدارس، یک چالش جدی در نظام آموزش و پرورش ایران به‌ویژه در مدارس تهران است. آمارها ضعف ساختاری و عملکردی را نشان می‌دهند درحالی‌که ۳۳ هزار معلم تربیت بدنی در کشور و ۱۵۰۰ معلم در مدارس تهران وجود دارد، تنها ۱۳ میلیون و ۷۷۴ هزار دانش‌آموز در کشور و ۳ میلیون و ۹۵۰ هزار نفر در تهران در کلاس درس تربیت بدنی حضور دارند. این در حالی است که کشور با کمبود ۵۰ هزار معلم ورزش مواجه است (بردبار جهان‌تیغ^۱ و همکاران، ۱۴۰۲). این وضعیت تبعات گسترده‌ای بر سلامت و آینده دانش‌آموزان دارد ازجمله چاقی و ناهنجاری‌های بدنی ۷۵٪ دانش‌آموزان تهرانی (ایسنا^۲، ۱۴۰۱)، شیوع دیابت ۱/۴ میلیون نفر در ایران (مرکز مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت^۳، ۱۴۰۲)، کم‌حرکی بیش از ۹۵٪ دانش‌آموزان و آسیب‌های اجتماعی و افت عملکرد تحصیلی (بسطامی، ۱۴۰۴). با توجه به نقش محوری معلمان تربیت بدنی در ترویج فعالیت‌های ورزشی، ضروری است که تجارب زیسته و ادراکات آن‌ها درخصوص موانع و عوامل مؤثر بر مشارکت دانش‌آموزان در ورزش مدارس مورد بررسی قرار گیرد. این پژوهش قصد دارد با شناسایی دقیق عوامل فردی (مانند کمبود انگیزه و تخصص)، عوامل سازمانی (نظیر نبود امکانات و تجهیزات، برنامه‌ریزی نامناسب، عدم حمایت مدیران و بار کاری زیاد) و عوامل اجتماعی-محیطی (همچون تغییرات سبک زندگی، عدم اهمیت ورزش در جامعه و ضعف مشارکت والدین و سایر معلمان)، راهکارها و پیشنهادهایی را برای بهبود مشارکت دانش‌آموزان در ورزش مدارس تهران ارائه دهد. هدف این پژوهش، واکاوی عمیق تجارب و ادراکات معلمان تربیت بدنی شهر تهران است تا ریشه‌های مشکلات شناسایی شده و راهکارهای عملیاتی برای تقویت حضور مؤثر آن‌ها و درنهایت، ارتقای سلامت و تندرستی نسل آینده کشور ارائه شود. این پژوهش با ترسیم سیمای یک مدرسه ایده‌آل، مشارکت معلمان تربیت بدنی را فراتر از حضور فیزیکی، در گرو تحول زیرساختی و بازسازی نظام انگیزشی می‌بیند. یافته‌های حاصل از تحلیل تجارب زیسته معلمان تهران، نقشه راهی را در اختیار اداره کل آموزش و پرورش قرار می‌دهد تا با رویکردی سیستمی، اسناد بالادستی را به اقدامات عملیاتی تبدیل کند. تحقق این الگو، نه تنها به بهبود منزلت حرفه‌ای معلمان و امنیت خاطر خانواده‌ها می‌انجامد بلکه با محوریت قرار دادن سلامت دانش‌آموزان، کارآمدی کل نظام آموزشی را تضمین خواهد کرد. این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سؤال اصلی است که چه عواملی از دیدگاه معلمان تربیت بدنی شهر تهران بر مشارکت آن‌ها در ورزش مدارس مؤثر است؟

1. Bordbar Jahantigh

2. ISNA

3. Center for Management of Non-Communicable Diseases, Ministry of Health

روش

این پژوهش با هدف کاربردی، با راهبرد کیفی و رویکرد پدیدارشناسی تفسیری^۱ انجام شده است. این رویکرد، در پارادایم‌های تفسیری^۲ جای می‌گیرد و بر درک و تفسیر تجربیات ذهنی افراد تمرکز دارد. شرکت کنندگان تحقیق، معلمان تربیت بدنی فعال در حوزه ورزش مدارس شهر تهران بودند. نمونه‌گیری به صورت هدفمند^۳ و با استفاده از روش گلوله‌برفی^۴ انجام شد و تا رسیدن به اشباع نظری^۵ ادامه یافت. برای اطمینان از پوشش طیف وسیعی از تجربیات، اصل حداکثر تنوع^۶ نیز رعایت شد. ابزار اصلی جمع‌آوری داده‌ها، مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند^۷ بود. علاوه بر این، برای تکمیل اطلاعات، منابع ثانویه شامل سایت‌ها، پورتال‌های اینترنتی، کتب و مقالات علمی مرتبط با موضوع نیز بررسی شدند. در فرآیند جمع‌آوری داده‌ها، اصول اخلاقی به دقت رعایت شد. پیش از مصاحبه‌ها، اهداف و سؤالات اصلی تحقیق مشخص شده و یک پروتکل مصاحبه با سؤالات باز و انعطاف‌پذیر تدوین گردید. با شرکت کنندگان بالقوه تماس گرفته شد، زمان مصاحبه هماهنگ شد و توضیحاتی کامل درخصوص هدف تحقیق و نحوه استفاده از داده‌ها ارائه گردید. رضایت‌نامه آگاهانه^۸ از ایشان اخذ شد و تضمین محرمانه ماندن پاسخ‌ها (با کدگذاری ناشناس) صورت پذیرفت. مصاحبه‌ها در محیطی آرام و بدون حواس‌پرتی و هر یک بین ۶۰ تا ۹۰ دقیقه طول کشید. محقق با دقت به پاسخ‌ها گوش فراداد، سؤالات تکمیلی را مطرح نمود و مشاهدات و یادداشت‌برداری‌های دقیق انجام داد. تمامی مصاحبه‌ها با اجازه شرکت کنندگان ضبط شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون^۹ و با پیروی از رویکرد گام‌به‌گام براون و کلارک^{۱۰} (۲۰۰۶) و رویکرد استقرایی^{۱۱} انجام شد. مراحل تحلیل شامل ۱. آشنایی با داده‌ها^{۱۲}، ۲. کدگذاری اولیه^{۱۳}، ۳. جستجو برای مضامین^{۱۴}، ۴. بازبینی مضامین^{۱۵}، ۵. تعریف و نام‌گذاری مضامین^{۱۶} و ۶. تولید گزارش^{۱۷} بود. این فرآیند به شناسایی عوامل مؤثر بر بهبود مشارکت معلمان در ورزش مدارس تهران منجر شد. برای تضمین اعتبار^{۱۸} و پایایی^{۱۹}، مطابق با معیارهای لینکلن و گوبا^{۲۰} (۱۹۸۵)، روش‌های دقیقی به کار گرفته شد. اعتبار با بازبینی شرکت کنندگان و بررسی و بازبینی همتایان (اساتید و متخصصان) افزایش یافت. برای تضمین پایایی، جزئیات روش‌شناختی به صورت شفاف و قابل ردیابی^{۲۱} شرح داده

-
1. Interpretive Phenomenology
 2. Interpretivist Paradigms
 3. Purposive Sampling
 4. Snowball Sampling
 5. Theoretical Saturation
 6. Maximum Variation Sampling
 7. Semi-structured In-depth Interviews
 8. Informed Consent
 9. Thematic Analysis
 10. Braun & Clarke
 11. Inductive Approach
 12. Familiarizing with the data
 13. Generating initial codes
 14. Searching for themes
 15. Reviewing themes
 16. Defining and naming themes
 17. Producing the report
 18. Trustworthiness
 19. Dependability
 20. Lincoln & Guba
 21. Audit Trail

شد و یک بازرس خارجی مستقل، کل فرآیند تحقیق، داده‌های خام و نتایج نهایی را بررسی و تأیید کرد تا قابلیت اتکای یافته‌ها افزایش یابد. در طول پژوهش، ملاحظات اخلاقی شامل اخذ رضایت‌نامه آگاهانه، احترام به شرکت‌کنندگان، تضمین محرمانه بودن اطلاعات و صداقت در ارائه نتایج، به دقت رعایت گردید.

یافته‌ها

مشارکت‌کنندگان در این مطالعه ۱۹ نفر بودند به طوری که ۱۳ نفر مرد و ۶ نفر زن را تشکیل دادند؛ تحصیلات ۱۲ نفر از مشارکت‌کنندگان دکتری، ۴ نفر دانشجوی دکتری و ۳ نفر کارشناسی ارشد بود. تقریباً تمامی افراد به جز ۳ نفر سابقه خدمت بالای ۲۰ سال داشتند. گفتنی است که شرکت‌کنندگان در این پژوهش، همگی سوابق مستمر و فعال در امر تدریس مستقیم و حضور در کلاس‌های درس تربیت بدنی مدارس داشته‌اند. علاوه بر اشتغال در رده‌های اجرایی و حوزه‌های آکادمیک، ملاک اصلی انتخاب این افراد، تجربه زیسته آن‌ها در محیط مدرسه و تعامل مستقیم با دانش‌آموزان در ساعات درس تربیت بدنی بوده است. این امر تضمین می‌کند که یافته‌های پژوهش بر پایه چالش‌های واقعی محیط آموزشی استوار باشد. در ادامه به بررسی یافته‌های حاصل از این تجربیات پرداخته شده است.

گام اول: آشنایی با داده‌ها. در این مرحله از پژوهش، محقق با مطالعه دقیق و چندین باره مصاحبه‌ها، اسناد و یادداشت‌های معلمان تربیت بدنی، به درکی جامع از تجارب و ادراکات آن‌ها دست یافت. هدف اصلی این بود که با تمرکز بر محتوای داده‌ها و بدون پیش‌داوری، الگوها و مضامین کلیدی شناسایی شده و مفاهیم اولیه تکرار شونده استخراج گردند تا پایه‌ای برای تحلیل‌های عمیق‌تر فراهم شود.

گام دوم: کدگذاری اولیه. کدگذاری اولیه گام نخست در تحلیل داده‌های کیفی است که در آن محقق پس از مطالعه دقیق داده‌های خام (مانند مصاحبه‌ها)، به هر بخش مرتبط با سؤالات تحقیق، کدهای کوتاه و توصیفی اختصاص می‌دهد. این فرآیند با هدف پوشش کامل داده‌ها و بدون محدودیت در تعداد کدها انجام می‌شود تا مفاهیم و الگوهای اولیه استخراج شوند.

جدول ۱. ایجاد کدهای اولیه از داده‌ها در مرحله کدگذاری اولیه

کد اولیه	متن مصاحبه سؤالات (چالش‌ها و فرصت‌ها)
- کمبود بودجه	بسیاری از مدارس با کمبود بودجه برای خرید تجهیزات ورزشی، نگهداری امکانات و استخدام مربیان متخصص روبه‌رو هستند (p1-q1)
- کمبود امکانات	
- کمبود مربیان متخصص	

مأخذ: یافته‌های پژوهش

در این پژوهش، مطابق با جدول ۱ (نمونه‌ای از مصاحبه‌ها در هر کد) در مرحله کدگذاری اولیه، ۶۹۸ کد اولیه در حوزه‌های مختلف شناسایی شدند. این کدها شامل موارد زیر هستند: «چالش‌ها و فرصت‌ها» ۱۰۰ کد اولیه، «اهمیت ورزش و نقش تربیت بدنی» ۶۰ کد اولیه، «موانع مشارکت» ۱۲۱ کد اولیه، «عوامل فردی» ۱۱۲ کد اولیه، «عوامل سازمانی» ۶۹ کد اولیه، «عوامل محیطی» ۶۸ کد اولیه، «نیازهای آموزشی» ۵۵ کد اولیه، «برنامه‌های انگیزشی»

۵۲ کد اولیه و «همکاری و مشارکت» ۶۱ کد اولیه. این کدها، پایه و مبنایی برای تحلیل مضامین اصلی در مراحل بعدی پژوهش فراهم می‌سازند و دید جامع‌تری نسبت به ابعاد مختلف موضوع مورد مطالعه ارائه می‌دهند.

گام سوم: ایجاد مضامین. در مراحل قبلی، داده‌ها (مانند متن مصاحبه‌ها) به واحدهای کوچک‌تر به نام «کد اولیه» تقسیم شدند. در گام سه، مطابق با جدول ۲ (نمونه‌ای از جستجوی مضامین از کدهای اولیه) کدهای ایجادشده بررسی و الگوهایی در میان آن‌ها شناسایی شد. سپس، چندین کد مشابه در یک موضوع واحد ترکیب و مضامین شروع به شکل‌گیری کردند. در مرحله ایجاد مضامین، ۱۹۸ مضمون در حوزه‌های مختلف شناسایی شدند. این مضامین شامل موارد زیر هستند: «چالش‌ها و فرصت‌ها» ۴۰ مضمون، «اهمیت ورزش و نقش تربیت بدنی» ۲۰ مضمون، «موانع مشارکت» ۳۵ مضمون، «عوامل فردی» ۲۳ مضمون، «عوامل سازمانی» ۲۲ مضمون، «عوامل محیطی» ۱۵ مضمون، «نیازهای آموزشی» ۱۲ مضمون، «برنامه‌های انگیزشی» ۱۴ مضمون و «همکاری و مشارکت» ۱۷ مضمون. مضامین بالقوه‌ای شناسایی شد که اطلاعات مفیدی در مورد داده‌ها برای اهداف پژوهش ارائه می‌دهند.

جدول ۲. جستجوی مضامین از کدهای اولیه

کد اولیه سؤالات (چالش‌ها و فرصت‌ها)	مضامین
۱. کمبود بودجه	- محدودیت‌های مالی (۱)
۲. کمبود مربیان ورزش	- محدودیت‌های انسانی (۳۱، ۱۰، ۲)
۱۰. کمبود مربی متخصص	
۳۱- مشکلات مالی و شغلی معلمان تربیت بدنی	

مأخذ: یافته‌های پژوهش

گام چهارم: بررسی مضامین. در این مرحله، از مضامین استخراج‌شده بازنمایی دقیق و مفیدی از داده‌ها انجام شد. برای این منظور، مضامین شناسایی‌شده با مجموعه داده‌ها مورد تطبیق قرار داده شد. در این فرآیند، سؤالات، مدنظر قرار گرفت. آیا نکته مهمی از قلم افتاده است؟ آیا این مضامین به‌طور واقعی در داده‌ها مشهود هستند؟ چه تغییراتی می‌توان اعمال کرد تا کارایی و دقت مضامین بهبود یابد؟ در صورت مواجهه با ابهام یا نارسایی در مضامین، رویکردهای مختلفی برای اصلاح آن‌ها در نظر گرفته شد. این رویکردها شامل تقسیم مضامین، ادغام مضامین مرتبط، حذف مضامین نامناسب یا ایجاد مضامین جدید به‌منظور دستیابی به بازنمایی دقیق‌تر و مفیدتر از داده‌ها بود. این تغییرات اعمال شد، جملات طولانی‌تر به جملات کوتاه‌تر و واضح‌تر تقسیم شدند و از لحن رسمی‌تر و دانشگاهی‌تری استفاده شد. سؤالات به‌صورت فهرست‌وار و با فعل‌های قوی‌تر بیان شدند. در مرحله بررسی مضامین، ۹۸ مضمون در حوزه‌های مختلف مطابق جدول ۳ (نمونه‌ای از بررسی مضامین) شناسایی شدند. این مضامین شامل موارد زیر هستند: «چالش‌ها و فرصت‌ها» ۱۰ مضمون، «اهمیت ورزش و نقش تربیت بدنی» ۱۱ مضمون، «موانع مشارکت» ۲۰ مضمون، «عوامل فردی» ۱۵ مضمون، «عوامل سازمانی» ۱۱ مضمون، «عوامل محیطی» ۹ مضمون، «نیازهای آموزشی» ۶ مضمون، «برنامه‌های انگیزشی» ۹ مضمون و «همکاری و مشارکت» ۷ مضمون.

جدول ۳. بررسی مضامین

مضامین سؤالات (چالش‌ها و فرصت‌ها)	بررسی مضامین
۱. محدودیت‌های مالی	- محدودیت‌های منابع و امکانات (۳،۲،۱)
۲. محدودیت‌های انسانی	
۳. محدودیت‌های تجهیزاتی و فضایی	

مأخذ: یافته‌های پژوهش

گام پنجم: تعریف و نامگذاری مضامین. پس از نهایی شدن فهرست مضامین، در این مرحله، هر یک از مضامین به دقت تعریف و نامگذاری شدند. در فرآیند تعریف، دلالت هر مضمون به صورت صریح و روشن مطابق جدول ۴ (نمونه‌ای از تعریف و نامگذاری مضامین) تبیین گردید. همچنین، در راستای نامگذاری، عنوان‌هایی موجز و قابل فهم برای هر موضوع انتخاب شد. به عنوان مثال، در تعریف مضمون «محدودیت‌های منابع و امکانات» بر کمبودهای مرتبط با تجهیزات ورزشی مورد نیاز معلمان تربیت بدنی و فضاهای مناسب برای فعالیت‌های ورزشی با مشارکت آنان در مدارس تهران تمرکز خواهد شد. در نامگذاری نیز تلاش شد تا عنوانی انتخاب شود که به طور واضح به این ارتباط اشاره داشته باشد. این رویکرد در تعریف و نامگذاری سایر مضامین نیز اعمال شد تا اطمینان حاصل شد که هر مضمون به طور دقیق و مرتبط با هدف اصلی تحقیق، یعنی شناسایی عوامل موثر بر بهبود مشارکت معلمان تربیت بدنی در ورزش مدارس تهران، مورد بررسی قرار گرفت.

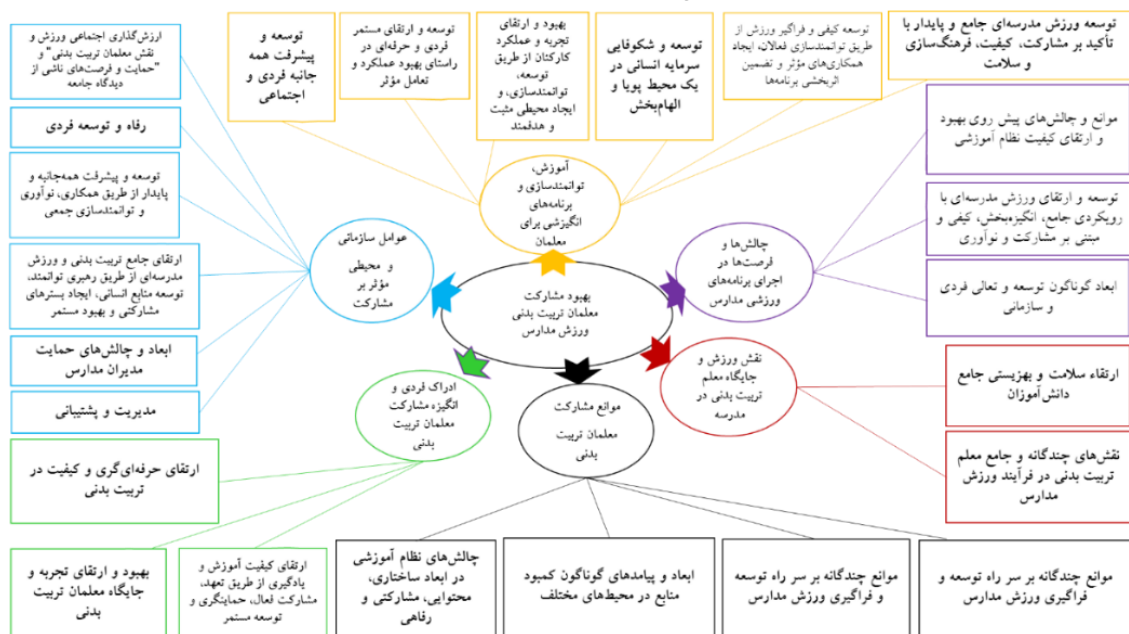
جدول ۴. تعریف و نامگذاری مضامین

مضامین سؤالات (چالش‌ها و فرصت‌ها)	تعریف مضامین	نامگذاری مضامین
- محدودیت‌های منابع و امکانات	این مضمون به کمبودها و نارسایی‌های موجود در زمینه منابع مالی تخصیص یافته به تربیت بدنی، تجهیزات ورزشی مدارس، فضاهای ورزشی مناسب و سایر امکانات ضروری که بر مشارکت معلمان تربیت بدنی در فعالیت‌های ورزشی مدارس تهران تأثیر می‌گذارد، اشاره دارد.	- موانع و چالش‌های پیش روی بهبود و ارتقای کیفیت نظام آموزشی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

گام ششم: ایجاد شبکه مضامین. در روش کیفی تحلیل مضمون براون و کلارک (۲۰۰۶)، ترسیم شبکه مضامین الزامی نیست. با این حال، از آنجاکه شبکه مضامین روشی بصری برای سازماندهی، درک و تحلیل داده‌های کیفی به شمار می‌رود و در فرآیند تحلیل مضمون کاربرد دارد، با ایجاد آن درک ارتباط بین کدهای مختلف کمی شد؛ به این صورت که نحوه ارتباط کدهای اولیه با یکدیگر و تشکیل دسته‌های بزرگ‌تر نمایان می‌شود (شکل ۱).

شکل ۱. ایجاد شبکه مضامین کلی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

تحلیل داده‌ها منجر به شناسایی ۲۴ مضمون اصلی شد که هر یک شامل چندین زیرمضمون مرتبط هستند (جدول ۵).

جدول ۵. مضامین فرعی و کلی

مضامین اصلی	مضامین فرعی (چالش‌ها و فرصت‌ها)
موانع و چالش‌های پیش روی بهبود و ارتقای کیفیت نظام آموزشی	۱. محدودیت‌های منابع و امکانات
	۲. محدودیت‌های زمانی و ساختاری
	۳. چالش‌های مربوط به دانش‌آموزان
	۴. چالش‌های مربوط به والدین
	۵. چالش‌های مربوط به کیفیت و محتوای برنامه‌ها
	۶. چالش‌های مربوط به عدالت و دسترسی
توسعه و ارتقای ورزش مدرسه‌ای با رویکردی جامع، انگیزه‌بخش، کیفی و مبتنی بر مشارکت و نوآوری	۷. ایجاد یک اکوسیستم ورزشی جذاب و فراگیر
	۸. تقویت انگیزه و فرهنگ ورزش در مدارس
	۹. ارتقای کیفیت آموزش و مشارکت فعال ذینفعان
	۱۰. بهره‌گیری از ابزارهای نوین و ارزیابی مستمر
ابعاد گوناگون توسعه و تعالی فردی و سازمانی	۱۱. شایستگی‌های حرفه‌ای و آموزشی
	۱۲. تعاملات انسانی مؤثر
	۱۳. ویژگی‌های فردی و رهبری
	۱۴. بسترهای حمایتی و یادگیری
مضامین اصلی	مضامین سؤالات (اهمیت ورزش و نقش معلم تربت بدنی)

ارتقای سلامت و بهزیستی جامع دانش آموزان	۱. سلامت جسمانی و پیشگیری از بیماری‌ها
	۲. سلامت روانی و بهزیستی هیجانی
	۳. بهبود عملکرد شناختی و تحصیلی
	۴. توسعه مهارت‌های اجتماعی و شخصیتی
	۵. ارتقای سبک زندگی سالم
نقش‌های چندگانه و جامع معلم تربیت بدنی در فرآیند ورزش مدارس	۶. نقش آموزشی
	۷. نقش انگیزشی و روانی
	۸. نقش برنامه‌ریزی و اجرایی
	۹. نقش تعاملی و ارتباطی
	۱۰. نقش حمایتی و مدیریتی
	۱۱. نقش الگوسازی و توسعه حرفه‌ای
مضامین سؤالات (موانع مشارکت)	مضامین اصلی
موانع چندگانه بر سر راه توسعه و فراگیری ورزش مدارس	۱. کمبود منابع و زیرساخت‌ها
	۲. مشکلات نظام آموزشی و حرفه‌ای
	۳. فقدان انگیزه و نگرش منفی نسبت به ورزش
	۴. نگرش‌ها و باورهای فرهنگی و اجتماعی بازدارنده
	۵. کمبود حمایت نهادی و مدیریتی
	۶. تبعیض اقتصادی و موانع مالی خانواده‌ها
چالش‌های سیستمی و مدیریتی در راستای تحقق اهداف	۷. کمبود منابع و امکانات
	۸. مشکلات برنامه‌ریزی و هماهنگی
	۹. عدم توجه به نیازها و انگیزه‌های ذینفعان
	۱۰. مسائل مدیریتی و ارزشیابی
ابعاد و پیامدهای گوناگون کمبود منابع در محیط‌های مختلف	۱۱. نقش محوری کمبود منابع
	۱۲. تأثیر نسبی و چندوجهی کمبود منابع
	۱۳. نقش عوامل فردی و مدیریتی در مواجهه با کمبود منابع
	۱۴. کمبود منابع به عنوان یک عامل ثانویه یا بهانه
	۱۵. پیامدهای غیرمستقیم کمبود منابع
چالش‌های نظام آموزشی در ابعاد ساختاری، محتوایی، مشارکتی و رفاهی	۱۶. محدودیت‌های ساختاری و منابع
	۱۷. اولویت‌های آموزشی و فرهنگی
	۱۸. چالش‌های مشارکت و انگیزه
	۱۹. مسائل مربوط به ایمنی و سلامت
	۲۰. مشکلات برنامه‌ریزی و اجرا
مضامین سؤالات (عوامل فردی)	مضامین اصلی
بهبود و ارتقای تجربه و جایگاه معلمان تربیت بدنی	۱. ارزش‌گذاری و حمایت
	۲. توسعه و توانمندسازی حرفه‌ای
	۳. رفاه و منابع
	۴. محیط کاری تسهیل‌گر و جذاب
	۵. رضایت شغلی و باورهای فردی

۶. تعهد و انگیزه درونی	
۷. کنشگری فعال در آموزش	
۸. حمایتگری و تسهیلگری	
۹. ارتقای کیفیت و ایمنی	ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری از طریق تعهد، مشارکت فعال، حمایتگری و توسعه مستمر
۱۰. توسعه حرفه‌ای و ارتباطات	
۱۱. دیدگاه ارزشی و بلندمدت	
۱۲. تخصص و دانش فنی در تربیت بدن	
۱۳. آموزش و توسعه فردی	ارتقای حرفه‌ای‌گری و کیفیت در تربیت بدنی
۱۴. مدیریت و سازماندهی محیط ورزشی	
۱۵. ارتباط و تعامل با ذینفعان	
۱۶. تعهد به یادگیری مداوم و ارائه خدمات با کیفیت	
مضامین (عوامل سازمانی)	مضامین اصلی
۱. رهبری و فرهنگ سازمانی حامی ورزش	
۲. توانمندسازی و توسعه حرفه‌ای معلمان	ارتقای جامع تربیت بدنی و ورزش مدرسه‌ای از طریق رهبری توانمند، توسعه منابع انسانی، ایجاد بسترهای مشارکتی و بهبود مستمر
۳. ایجاد زیرساخت‌ها و فرصت‌های مشارکتی	
۴. تعاملات و همکاری‌های اثربخش	
۵. بهبود مستمر و رفع موانع	
۶. میزان و کیفیت حمایت مدیریت	
۷. محدودیت‌ها و موانع حمایتی	ابعاد و چالش‌های حمایت مدیران مدارس
۸. انگیزه‌ها و دلایل حمایت	
۹. الگوهای حمایت انتخابی	
۱۰. تأمین منابع	مدیریت و پشتیبانی
۱۱. سازماندهی و راهبری	
مضامین سؤالات (عوامل محیطی)	مضامین اصلی
۱. ارزش‌گذاری اجتماعی ورزش و نقش معلمان تربیت بدنی	ارزش‌گذاری اجتماعی ورزش و نقش معلمان تربیت بدنی و حمایت و فرصت‌های ناشی از دیدگاه جامعه
۲. حمایت و فرصت‌های ناشی از دیدگاه جامعه	
۳. بسترسازی و توانمندسازی	
۴. تقویت انگیزه و اشتیاق	رفاه و توسعه فردی
۵. ایجاد حس تعلق و پشتیبانی اجتماعی	
۶. مراقبت و سلامت	
۷. هم‌افزایی و نوآوری	توسعه و پیشرفت همه‌جانبه و پایدار از طریق همکاری، نوآوری و توانمندسازی جمعی
۸. توانمندسازی و رشد حرفه‌ای جمعی	
۹. ایجاد یکپارچگی و پایداری	
مضامین سؤالات (نیازهای آموزشی)	مضامین اصلی
۱. ارتقای شایستگی‌های حرفه‌ای	توسعه و ارتقای مستمر فردی و حرفه‌ای در راستای بهبود عملکرد و تعامل مؤثر
۲. توسعه مهارت‌های آموزشی و ارتباطی	
۳. یادگیری مداوم و تبادل تجربه	
۴. توانمندسازی فردی و حرفه‌ای	

توسعه و پیشرفت همه‌جانبه فردی و اجتماعی	۵. تقویت ارتباطات و هویت اجتماعی
۶. ایجاد پویایی و فرصت‌های رشد	
مضامین اصلی	مضامین سؤالات (برنامه‌های انگیزشی)
توسعه و شکوفایی سرمایه انسانی در یک محیط پویا و الهام‌بخش	۱. ارزش‌گذاری و قدردانی از سرمایه انسانی
	۲. ایجاد انگیزه و پاداش برای عملکرد
	۳. توانمندسازی و رشد حرفه‌ای
	۴. ایجاد محیط حمایتی و مشارکتی
	۵. نوآوری و جذاب‌سازی فعالیت‌ها
بهبود و ارتقای تجربه و عملکرد کارکنان از طریق توسعه، توانمندسازی، و ایجاد محیطی مثبت و هدفمند	۶. توسعه سرمایه انسانی و حرفه‌ای
	۷. ایجاد محیط کار توانمندساز و حمایتی
	۸. ارتقای رضایت شغلی و رفاه
	۹. تقویت انگیزه و هدفمندی
مضامین اصلی	مضامین فرعی سؤالات (همکاری و مشارکت)
توسعه ورزش مدرسه‌ای جامع و پایدار با تأکید بر مشارکت، کیفیت، فرهنگ‌سازی و سلامت	۱. ایجاد اکوسیستم مشارکتی و حمایتی ورزش مدرسه
	۲. ارتقای کیفیت و جذابیت برنامه‌های ورزشی
	۳. فرهنگ‌سازی و آموزش برای مشارکت در ورزش
	۴. تضمین سلامت، ایمنی و پایداری فعالیت‌های ورزشی
توسعه کیفی و فراگیر ورزش از طریق توانمندسازی فعالان، ایجاد همکاری‌های مؤثر و تضمین اثربخشی برنامه‌ها	۵. توانمندسازی و ارتقای منزلت حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی
	۶. ایجاد هم‌افزایی و مشارکت چندجانبه برای توسعه ورزش
	۷. تضمین کیفیت و اثربخشی برنامه‌های توسعه ورزش

مأخذ: یافته‌های پژوهش

به‌طور خلاصه، این تم‌ها و زیرتم‌ها، ابعاد مختلفی از تجارب و ادراکات معلمان تربیت بدنی را در رابطه با مشارکت در ورزش مدارس شامل می‌شوند و زمینه‌ساز بحث‌های عمیق‌تر و تحلیل جامع‌تر خواهند بود.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با تمرکز بر سه محور اصلی «موانع و چالش‌های ارتقای کیفیت نظام آموزشی»، «توسعه ورزش مدرسه‌ای با رویکردی جامع و کیفی» و «ابعاد توسعه فردی و سازمانی»، به بررسی دقیق چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی نظام آموزش تربیت بدنی می‌پردازد. در این راستا، با توجه به اهمیت حیاتی موضوع، پژوهش حاضر شش چالش کلیدی را در زمینه بهبود و ارتقای کیفیت نظام آموزشی آشکار ساخته است: محدودیت منابع و امکانات (نظیر کمبود بودجه، فضای ورزشی و تجهیزات)، محدودیت‌های زمانی و ساختاری (شامل فشردگی برنامه درسی و نگرش برخی مدیران)، چالش‌های مربوط به دانش‌آموزان (مانند کمبود انگیزه، عدم آگاهی و مشکلات جسمی)، چالش‌های مربوط به والدین (همچون نگرانی از آسیب‌دیدگی و اولویت‌بندی‌های متفاوت)، چالش‌های مرتبط با کیفیت و محتوای برنامه‌ها (از جمله کمبود معلم متخصص، عدم تنوع و ضعف در استعدادیابی) و چالش‌های مربوط به عدالت و دسترسی (نظیر نابرابری منطقه‌ای و مسائل جنسیتی به‌ویژه برای دختران). این یافته‌ها نشان می‌دهد که

مشکل مشارکت پایین در ورزش مدارس نه تنها از یک عامل واحد بلکه از یک سیستم درهم تنیده از موانع ناشی می شود که بر کیفیت کلی تجربه ورزش دانش آموزان تأثیر می گذارد و نیازمند یک رویکرد سیستمی و جامع است که به ریشه های ساختاری، فرهنگی و ذهنی درگیر در نظام آموزشی و جامعه بپردازد. این چالش ها، همانطور که پژوهش های داخلی (مانند علی نیا و همکاران، ۱۴۰۱؛ مرادی و آذرکردار، ۱۳۹۸؛ ترک زاده و زینعلی، ۱۳۹۰) و بین المللی (همچون هیبس و همکاران، ۲۰۲۴؛ وانک و همکاران، ۲۰۲۱؛ موستاکا و روبراد، ۲۰۲۳) نیز نشان می دهند، تنها به مدارس تهران محدود نبوده و ابعاد جهانی دارند. این همسویی، اعتبار یافته های این تحقیق را افزایش داده و بر نیاز مبرم به راهکارهای جامع برای ارتقای کیفیت تربیت بدنی در نظام آموزشی تأکید می کند.

یافته های این پژوهش نشان می دهد که مفهوم «معلم تربیت بدنی» در نظام آموزشی معاصر، از یک مربی صرف مهارت های جسمانی به یک «تسهیل گر چندبعدی توسعه انسانی» تغییر ماهیت داده است. استدلال مرکزی این تحقیق بر این باور استوار است که ورزش آموزشگاهی، بدون حضور فعال معلم در نقش های مدیریتی و روانی، به فعالیت های فیزیکی بی هدف تقلیل می یابد. علت محوری تنوع نقش های شناسایی شده (آموزشی، انگیزشی، حمایتی و...) در این است که درس تربیت بدنی، تنها فضای آموزشی است که در آن «جسم، روان و اجتماع» به طور همزمان درگیر می شوند. از دیدگاه محقق، دلیل موفقیت معلمان در الگوسازی و توسعه حرفه ای، نه تنها دانش فنی بلکه قدرت نفوذ کلامی و رفتاری آنهاست زیرا دانش آموزان در محیط غیررسمی ورزش، بیش از کلاس های نظری، آماده پذیرش الگوهای رفتاری هستند. همچنین، تأکید بر نقش های «تعاملی و حمایتی» نشان دهنده این منطبق است که معلم تربیت بدنی به عنوان حلقه واسط میان مدرسه، خانواده و جامعه عمل می کند. او با جذب حامیان مالی و برقراری ارتباط با والدین، در حال «بازاریابی اجتماعی» برای سلامت است تا خلأهای ساختاری و کمبود امکانات را جبران نماید. این رویکرد فعالانه، فراتر از شرح وظایف اداری و برخاسته از تعهد اخلاقی به سلامت نسل آینده است. این نگاه جامع با یافته های شی و همکاران (۲۰۱۶) در زمینه تأثیر متقابل مشارکت و تدریس و نظریه یادگیری اجتماعی در بحث الگوسازی همخوانی دارد. همچنین همسویی یافته ها با مطالعات لوئیس^۱ (۲۰۱۴) و وانک و همکاران (۲۰۲۱) نشان می دهد که مهارت های نرم معلم (ارتباطی و روانی) به اندازه مهارت های سخت (اجرایی) در ایجاد لذت ورزشی و شایستگی دانش آموزان حیاتی است. پژوهش های داخلی از جمله مرتضائیان و همکاران (۱۴۰۲) و ابراهیمیان^۲ (۱۴۰۱) نیز بر ضرورت توانمندسازی و تقویت زیرساخت های حمایتی برای ایقای این نقش های چندگانه تأکید کرده اند که مهر تأییدی بر ضرورت بازنگری در جایگاه سازمانی این معلمان است. در نهایت، می توان استدلال کرد که معلم تربیت بدنی یک «مدیر عملیاتی سلامت» است. اگر نظام آموزشی به دنبال کاهش آسیب های اجتماعی و ارتقای بهزیستی است، باید این نقش های چندگانه را به رسمیت شناخته و از نگاه تک بعدی به این تخصص پرهیز کند. موفقیت ورزش مدارس، بیش از آنکه به تجهیزات وابسته باشد، به تداوم زیست حرفه ای و انگیزه معلمان در قامت یک «تربیت کننده جامع» وابسته است.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ایستایی در ورزش مدارس، محصول یک بن‌بست تک‌عاملی نیست، بلکه ناشی از درهم‌تنیدگی ساختار، انگیزه و اقتصاد است. از دیدگاه تحلیلی، وقتی برنامه درسی فشرده و اولویت‌های سنتی آموزشی بر فضای مدرسه حاکم می‌شود، ورزش از یک «رکن تربیتی» به یک «فعالیت حاشیه‌ای» تقلیل می‌یابد. این چالش ساختاری که با نتایج هییس و همکاران (۲۰۲۴) و ابراهیمیان (۱۴۰۱) همسو است، نشان‌دهنده پارادوکسی است که در آن نظام آموزشی از سویی بر سلامت تأکید دارد و از سوی دیگر، بسترهای زمانی و فیزیکی لازم را برای آن فراهم نمی‌کند. تحلیل موانع انسانی و انگیزشی از نگاه محقق، ضعف انگیزه در معلمان و دانش‌آموزان صرفاً یک ویژگی فردی نیست بلکه بازتابی از «فقدان حمایت نهادی» است. زمانی که معلمان در تصمیم‌گیری‌های کلان مشارکت داده نمی‌شوند و با کمبود آموزش‌های تخصصی روبه‌رو هستند، به مرور دچار بی‌تفاوتی شغلی می‌شوند. این مسئله که با یافته‌های شی و همکاران (۲۰۱۶) و وانگ و همکاران (۲۰۲۱) مطابقت دارد، تأییدکننده این استدلال است که کیفیت تربیت بدنی مستقیماً به «جوّ سازمانی» و «رفاه روان‌شناختی» معلم وابسته است به‌طوری‌که حتی میل به خشونت در محیط کار نیز با میزان مشارکت ورزشی رابطه معکوس دارد (مرتضائیان و همکاران، ۱۴۰۲). شکاف عدالت و موانع اقتصادی-اجتماعی یکی از کلیدی‌ترین استدلال‌های این پژوهش، نقش بازدارنده «فقر امکانات و تبعیض مالی» است. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که ورزش مدارس در حال تبدیل شدن به یک کالای لوکس است؛ جایی که خانواده‌های با توان مالی پایین‌تر به دلیل هزینه‌های جانبی و نبود زیرساخت‌های رایگان، عملاً از چرخه مشارکت حذف می‌شوند. این شکاف طبقاتی در ورزش که با نتایج علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱) همخوانی دارد، هشداردهنده یک بی‌عدالتی ساختاری است که می‌تواند نسل‌های آینده را با بحران سلامت روبه‌رو کند. در مجموع، برآیند منطقی یافته‌ها حاکی از آن است که بهبود وضعیت تربیت بدنی نه با بخشنامه‌های تک‌بعدی بلکه با تغییر نگرش سیستمی ممکن است. تازمانی که موانع اقتصادی (زیرساخت‌ها) و موانع ذهنی (نگرش والدین و مدیران) به‌صورت همزمان مرتفع نشوند، هرگونه مداخله‌ای ناقص خواهد بود. این رویکرد چندوجهی، اعتبار یافته‌های حاضر را در کنار مطالعات پیشین تثبیت کرده و لزوم بازنگری در سیاست‌گذاری‌های کلان ورزش دانش‌آموزی را دوچندان می‌کند.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که ارتقای جایگاه معلمان تربیت بدنی صرفاً یک تغییر اداری نیست بلکه نیازمند یک تحول ساختاری و نگرشی در نظام آموزشی است. استدلال محقق بر این است که معلم تربیت بدنی زمانی به مشارکت حداکثری و اثربخش دست می‌یابد که میان «انتظارات حرفه‌ای» و «داشته‌های محیطی» او نوعی تعادل برقرار شود. تحلیل زیرساخت‌های انگیزشی و رفاهی از دیدگاه این پژوهش، تأمین منابع فیزیکی و رفاهی تنها یک نیاز اولیه نیست بلکه پیامی ضمنی از سوی سازمان مبنی بر «ارزشمند بودن» درس تربیت بدنی است. زمانی که تجهیزات فرسوده نوسازی می‌شوند و امنیت شغلی و حقوقی معلم تأمین می‌گردد، مانع ذهنی «دیده نشدن» فرومی‌ریزد. این یافته با مطالعات علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱) و ابراهیمیان (۱۴۰۱) در زمینه اهمیت محیط تسهیل‌گر همسو است. درواقع، کاهش بوروکراسی اداری و فراهم‌سازی فضای ایمن، انرژی معلم را از «تلاش برای بقا در سیستم» به سمت «خلاقیت در آموزش» سوق می‌دهد. قدرت بازشناسی و هویت‌بخشی یکی از استدلال‌های کلیدی این مطالعه، تأثیر شگرف نمادها بر هویت حرفه‌ای است. اقداماتی نظیر «نام‌گذاری تیم‌ها به نام معلمان» یا تشویق‌های

معنوی، فراتر از یک پاداش ساده، به بازسازی پرستیژ اجتماعی معلم کمک می‌کند. این رویکرد که با نتایج **براون** (۲۰۲۳) و مرادی و آذرکردار (۱۳۹۸) مطابقت دارد، نشان می‌دهد که معلمان تربیت بدنی بیش از سایرین به «تأیید بیرونی» برای تثبیت جایگاه خود در شورای معلمان نیاز دارند. توانمندسازی به مثابه ابزار نفوذ محقق، معتقد است توانمندسازی حرفه‌ای (کارگاه‌ها و فرصت‌های ارتقا) نباید صرفاً تکلیفی دیده شود. یافته‌های همسو با شی و همکاران (۲۰۱۶) و مرتضائیان و همکاران (۱۴۰۲) نشان می‌دهد که افزایش دانش تخصصی، قدرت چانه‌زنی و اعتماد به نفس معلم را در تعامل با مدیران و والدین افزایش داده و او را از یک «مجری دستورات» به یک «تصمیم‌گیرنده متخصص» تبدیل می‌کند. پیوند باورهای فردی و رسالت اجتماعی بنیادی‌ترین بخش یافته‌های ما بر انگیزه درونی استوار است. تبیین منطقی این است که علاقه شخصی به ورزش و احساس مسئولیت در قبال سلامت نسل آینده، به عنوان یک سپر دفاعی در برابر فرسودگی شغلی عمل می‌کند. براساس نظریه یادگیری اجتماعی بندورا^۱ و همسو با مطالعات لوئیس (۲۰۱۴) و وانک و همکاران (۲۰۲۱)، وقتی معلم تأثیر مثبت خود را بر زندگی دانش‌آموز مشاهده می‌کند، نوعی «خودکارآمدی» در او شکل می‌گیرد که ریشه در باورهای قلبی او دارد. در نهایت، مشارکت معلمان تربیت بدنی تابعی از یک چرخه هم‌افزا است؛ جایی که حمایت‌های سازمانی و رفاهی، بستر را برای تجلی باورهای فردی و تخصصی فراهم می‌کنند. این رویکرد چندوجهی نه تنها رضایت شغلی را تضمین می‌کند بلکه معلم را به عنوان ستون اصلی سلامت و نشاط در نظام آموزشی تثبیت می‌نماید.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که کیفیت تربیت بدنی در مدارس، بیش از آنکه تابعی از سرفصل‌های آموزشی باشد، متأثر از ساختار حمایت سازمانی و به‌ویژه نوع نگاه مدیران است. تحلیل منطقی نتایج گویای این است که مدیران مدارس به عنوان اصلی‌ترین تخصیص‌دهندگان منابع، نقش «دروازه‌بان» کیفیت را ایفا می‌کنند. یکی از استدلال‌های محوری این مطالعه آن است که وقتی حمایت مدیران برآمده از فشارهای بیرونی (نظیر مطالبات والدین یا رقابت‌های منطقه‌ای) باشد، این حمایت «شکننده» و «مقطعی» خواهد بود. از دیدگاه محقق، تا زمانی که ورزش به عنوان یک ضرورت زیستی و تربیتی در لایه‌های ذهنی مدیران نهادینه نشود، برنامه‌های ورزشی همواره اولین قربانی در هنگام کسری بودجه یا تداخل‌های اجرایی خواهند بود. استدلال دیگر بر خطر «حمایت گزینشی» تأکید دارد. وقتی مدیران تنها از رشته‌های مدال‌آور یا دانش‌آموزان مستعد حمایت می‌کنند، جامعیت تربیت بدنی نقض می‌شود. این رویکرد گزینشی عملاً منجر به طرد بخش بزرگی از بدنه دانش‌آموزی از فعالیت بدنی مستمر می‌گردد. پژوهش حاضر بر این باور است که کیفیت آموزش تابعی از وضعیت روانی و حرفه‌ای معلم است. محدودیت منابع نه تنها ابزار کار را از معلم می‌گیرد، بلکه با کاهش انگیزه، نقش الگویی او را نیز تخریب می‌کند. درواقع، مشارکت معلم صرفاً یک فعالیت شغلی نیست بلکه بازتابی از میزان ارزشی است که ساختار مدرسه برای حوزه تربیت بدنی قائل است. این یافته‌ها در زمینه نقش حیاتی بودجه و امکانات با مطالعات مرادی و آذرکردار (۱۳۹۸) و علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱) همخوانی دارد. همچنین، تأکید بر موانع اقتصادی و لزوم ارتقای دانش و نقش الگویی معلمان، با نتایج پژوهش‌های پرویزی عمران و صالح‌نیا (۱۳۹۷) و در سطح بین‌المللی با هیس و همکاران (۲۰۲۴) و وانک و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. علاوه بر این، اهمیت شبکه‌های ارتباطی و مشارکت جمعی در

محیط مدرسه که در این تحقیق به آن پرداخته شد، مورد تأیید ابراهیمیان (۱۴۰۱) و ژو (۲۰۱۷) نیز می‌باشد. در مجموع، می‌توان استدلال کرد که گذار از تربیت بدنی سنتی به یک نظام پویا، نیازمند تغییر پارادایم در مدیریت مدارس از «حمایت مشروط و بیرونی» به «حمایت ساختاری و ذاتی» است. بدون این تغییر نگرش، حتی تأمین منابع مالی نیز تنها به صورت مسکن‌های موقت عمل خواهد کرد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که ارزش‌گذاری اجتماعی ورزش صرفاً یک پدیده فرهنگی نیست بلکه به عنوان یک محرک ساختاری عمل می‌کند که زیربنای کیفیت تربیت بدنی را تغییر می‌دهد. از دیدگاه تحلیلی، وقتی جامعه نگاهی راهبردی و مثبت به ورزش آموزشگاهی دارد، این نگرش از دو مسیر هم‌افزا بر کیفیت آموزش اثر می‌گذارد. استدلال محقق بر این است که منزلت اجتماعی، سوخت موتور انگیزشی معلمان تربیت بدنی است. احترام و اعتباری که جامعه برای این متخصصان قائل می‌شود، منجر به «درونی‌سازی ارزش فعالیت» نزد معلم شده و حس قدردانی را جایگزین فرسودگی شغلی می‌کند. این بازخورد مثبت اجتماعی، معلم را مجاب می‌کند تا با تعهد بیشتری در فرآیند یاددهی-یادگیری مشارکت کند زیرا او خود را نه یک مربی حاشیه‌ای بلکه عاملی کلیدی در سلامت عمومی جامعه می‌بیند. منطق یافته‌ها حاکی از آن است که اولویت‌بندی ذهنی ورزش در جامعه، به سرعت به اولویت‌بندی بودجه‌ای و فیزیکی ترجمه می‌شود. در واقع، حمایت والدین و تخصیص منابع توسط مدیران، معلول مستقیم فشاری است که از سوی مطالبه‌گری جامعه ایجاد می‌شود. این زنجیره باعث می‌شود تجهیزات بهتر و فرصت‌های توسعه حرفه‌ای فراهم شده و محیط مدرسه از حالت سنتی به یک محیط پویا و حمایتی تبدیل شود. تحلیل نهایی نشان می‌دهد که دیدگاه مثبت جامعه، مانع ذهنی دانش‌آموزان برای حضور در کلاس‌های ورزشی را از بین می‌برد. وقتی دانش‌آموز در اتمسفری رشد می‌کند که ورزش را هم‌تراز با دروس علمی می‌بیند، مشارکت او داوطلبانه‌تر و لذت‌بخش‌تر می‌شود. نتایج این مطالعه در زمینه افزایش منزلت اجتماعی و انگیزه معلمان با یافته‌های پرویزی عمران و صالح‌نیا (۱۳۹۷) و مرادی و آذرکردار (۱۳۹۸) همخوانی دارد. همچنین در بخش تخصیص منابع و بهبود امکانات، نتایج حاضر مؤید پیشنهادات علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱) است. در بحث اثرگذاری بر سلامت و اشتیاق دانش‌آموزان نیز این پژوهش با نتایج لوئیس (۲۰۱۴) همسو است. علاوه بر این، اهمیت توسعه حرفه‌ای تحت تأثیر حمایت‌های محیطی، با یافته‌های هییس و همکاران (۲۰۲۴) و ابراهیمیان (۱۴۰۱) مطابقت دارد. با این حال، باید توجه داشت که تنها حمایت اجتماعی کافی نیست؛ چنانکه هییس و همکاران (۲۰۲۴) اشاره می‌کنند، «فقدان روش‌های تدریس ساختارمند» می‌تواند یک حلقه مفقوده باشد. این بدان معناست که حتی در صورت وجود نگاه مثبت جامعه، بدون اصلاحات ساختاری در نظام آموزش معلمان، رسیدن به کیفیت مطلوب آموزشی با چالش مواجه خواهد بود.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که توسعه حرفه‌ای معلمان تربیت بدنی صرفاً یک فرآیند آموزشی نیست بلکه یک نیاز استراتژیک برای بقای جذابیت ورزش در مدارس است. از دیدگاه تحلیلی، ارتقای «خودآگاهی و مدیریت احساسات» به این دلیل زیربنای توسعه فردی قرار گرفته که معلم تربیت بدنی در محیطی پویا و پرچالش (خارج از فضای سنتی کلاس) فعالیت می‌کند لذا تسلط بر هیجانات مستقیماً بر جو روانی کلاس و متعاقباً اشتیاق دانش‌آموزان اثر می‌گذارد. دلیل اصلی تأکید بر ترکیب «دانش تخصصی» و «مهارت‌های ارتباطی» در این مطالعه،

تغییر ذائقه نسل جدید دانش آموزان است. معلمان دیگر نمی‌توانند تنها با تکیه بر مهارت‌های فنی سنتی، مشارکت حداکثری ایجاد کنند. منطق حاکم بر یافته‌ها بیانگر آن است که: ۱. نوآوری در تدریس: کلید تبدیل ورزش آموزشگاهی از یک فعالیت اجباری به یک تجربه لذت‌بخش است. ۲. تعاملات شبکه‌ای: تبادل تجربه و بازدید از مدارس دیگر (یادگیری اجتماعی)، دانش ضمنی معلمان را به دانش کاربردی تبدیل می‌کند که از هیچ کتاب داستانی قابل استخراج نیست. این رویکرد جامع که بر شایستگی‌های قرن بیست و یکمی و تدریس خلاقانه تأکید دارد، در سطحی کلان با نتایج پژوهش‌های گالانت و بلانگر (۲۰۲۱)، وانک و همکاران (۲۰۲۱) و ابراهیمیان (۱۴۰۱) همسو است. همچنین، ضرورت آموزش‌های عملی و مداوم که در این تحقیق تبیین شد، با یافته‌های هیس و همکاران (۲۰۲۴) و علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱) مطابقت دارد. اما فراتر از این همسویی‌ها، نکته محوری در این بحث آن است که «یادگیری مداوم» نباید صرفاً یک وظیفه سازمانی بلکه باید به‌عنوان یک زیست‌بوم حرفه‌ای نگریسته شود. طبق نظریه یادگیری اجتماعی بندورا، وقتی معلم در مسیر تکامل مستمر قرار می‌گیرد، به‌عنوان یک الگو، انگیزه درونی دانش آموزان برای مشارکت ورزشی را به شکلی نظام‌مند افزایش می‌دهد.

یافته‌های پژوهش حاضر فراتر از شناسایی صرف عوامل، بر این منطق استوار است که بهبود عملکرد معلمان تربیت بدنی نه یک اقدام تک‌بعدی بلکه محصول یک نظام انگیزشی یکپارچه است. از دیدگاه تحلیلی، معلمان تربیت بدنی به دلیل ماهیت پویای درس خود، بیش از سایر گروه‌ها با فرسودگی شغلی روبه‌رو هستند لذا توسعه سرمایه انسانی (مهارت‌های نوین) تنها زمانی کارآمد خواهد بود که در بستری از «اعتماد و استقلال عمل» ارائه شود. محقق بر این باور است که اگر معلم در فرآیند برنامه‌ریزی مشارکت نداشته باشد (محیط توانمندساز)، بهترین آموزش‌های تخصصی نیز به تغییر رفتار منجر نخواهد شد. این استدلال که ایجاد فرهنگ سازمانی مثبت بر عوامل مادی ارجحیت دارد، در این پژوهش برجسته است. اگرچه بهبود حقوق و مزایا (مطابق با نتایج علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱)) یک ضرورت زیرساختی است اما منطق یافته‌های ما نشان می‌دهد که «احساس تعلق و الگو بودن» محرک پایداری است که تعهد درونی را شکل می‌دهد. معلمی که بازخورد سازنده دریافت می‌کند، هویت حرفه‌ای خود را در گرو موفقیت دانش آموزان می‌بیند. در تحلیل نهایی، همسویی یافته‌های این مطالعه با پژوهش‌های پیشین ازجمله موستاکا و روبراد (۲۰۲۳) در حوزه توسعه حرفه‌ای و وانک و همکاران (۲۰۲۱) در حیطه انگیزش درونی، نشان‌دهنده یک اصل جهانی در مدیریت آموزشی است: انگیزه معلمان تابع مستقیمی از توازن میان «انتظارات سازمان» و «حمایت‌های ساختاری» است. محقق نتیجه می‌گیرد که برای گذار از آموزش سنتی به نوین، باید از مدل‌های کنترلی فاصله گرفت و به سمت مدل‌های حمایتی حرکت کرد تا معلمان تربیت بدنی نه به‌عنوان مجریان دستورالعمل بلکه به‌عنوان «رهبران آموزشی» در زمین ورزش ایفای نقش کنند.

پژوهش حاضر نشان می‌دهد که توسعه ورزش مدرسه‌ای نه یک اقدام تک‌بعدی بلکه حاصل یک نظم زیست‌محیطی (اکوسیستم) است که بر چهار رکن مشارکت، کیفیت، فرهنگ‌سازی و سلامت استوار شده است. از دیدگاه تحلیلی، دلیل اصلی ضرورت ایجاد «اکوسیستم مشارکتی»، شکستن مرزهای سنتی میان مدرسه و خانواده است. زمانی که والدین و نهادهای بیرونی در کنار کادر آموزشی قرار می‌گیرند، ورزش از یک «ساعت درسی اجباری» به یک «ارزش اجتماعی مشترک» تبدیل می‌شود. این هم‌افزایی، فشار اجرایی را از دوش مدرسه برداشته

و حمایت عاطفی و مالی لازم برای پایداری برنامه‌ها را تضمین می‌کند. در بحث «ارتقای کیفیت»، استدلال منطقی این است که جذابیت بصری و تنوع فعالیت‌ها، مستقیماً بر انگیزه درونی دانش‌آموزان اثر می‌گذارد. تجهیزات باکیفیت و فضاهای ایمن تنها ابزار فیزیکی نیستند بلکه پیام‌آور احترام به شخصیت دانش‌آموز هستند که منجر به شکل‌گیری خاطرات مثبت و تداوم حضور آن‌ها در میادین ورزشی می‌شود. همچنین در حوزه «فرهنگ‌سازی»، نقش الگویی معلمان و والدین کلیدی‌ترین عنصر تغییر نگرش است. منطق حاکم بر این یافته استوار بر این است که دانش‌آموزان بیش از آنکه از دستورالعمل‌ها پیروی کنند، از رفتارهای مشاهده‌شده الگوبرداری می‌کنند لذا ترکیب معاینات پزشکی با بازخوردهای سازنده، ورزش را به‌عنوان بخشی از سبک زندگی سالم (و نه صرفاً رقابت فیزیکی) در ذهن آن‌ها نهادینه می‌کند. درنهایت، پایداری این سیستم در گرو «عدالت و سلامت» در اجراست تا اعتماد ذینفعان به ساختار ورزش مدرسه حفظ شود.

این رویکرد جامع با یافته‌های پژوهشی سان و شی (۲۰۱۶) و ابراهیمیان (۱۴۰۱) در زمینه درگیر کردن ذینفعان، و مطالعات هییس و همکاران (۲۰۲۴) و مرادی و آذرکردار (۱۳۹۸) درخصوص اهمیت زیرساخت‌ها و تنوع فعالیت‌ها همسویی دارد. همچنین نقش الگویی معلمان و ایمنی محیطی پیش‌تر در مطالعات وانک و همکاران (۲۰۲۱) و علی‌نیا و همکاران (۱۴۰۱) مورد تأکید قرار گرفته بود که اعتبار مدل استخراج شده در این تحقیق را تأیید می‌کند.

درنتیجه، ورزش مدارس در ایران با موانع و چالش‌های متعددی روبه‌روست که شامل محدودیت‌های منابع و امکانات (نظیر کمبود بودجه، فضای ورزشی و تجهیزات)، محدودیت‌های زمانی و ساختاری (مانند فشردگی برنامه درسی و نگرش‌های مدیران)، چالش‌های مربوط به دانش‌آموزان (ازجمله بی‌انگیزگی و عدم آگاهی از فواید ورزش)، چالش‌های مرتبط با والدین (نظیر نگرانی از آسیب‌دیدگی یا عدم حمایت)، نقایص در کیفیت و محتوای برنامه‌ها (شامل کمبود معلم متخصص، عدم تنوع، ضعف در استعدادیابی، عدم استفاده از فناوری‌های نوین و ضعف در ارزشیابی) و درنهایت، چالش‌های مربوط به عدالت و دسترسی (مانند نابرابری منطقه‌ای و محدودیت‌ها برای گروه‌های خاص) می‌شود. این موانع به‌صورت یک شبکه درهم‌تنیده عمل می‌کنند و نشان می‌دهند که مشکل بهبود مشارکت در ورزش مدارس صرفاً به یک عامل خاص محدود نمی‌شود بلکه نتیجه یک سیستم پیچیده و درهم‌تنیده است که نیازمند رویکردی سیستمی و جامع برای حل آنهاست. برای غلبه بر این چالش‌ها، یک رویکرد چندوجهی و نقشه راه جامع برای توسعه و ارتقای ورزش مدرسه‌ای ضروری است. این رویکرد باید جامع (شامل تمام ابعاد فیزیکی، اجتماعی، محتوایی و ذی‌نفعان)، انگیزه‌بخش (ایجاد اشتیاق در دانش‌آموزان و معلمان)، کیفیت‌محور (بهبود محتوا و نحوه ارائه برنامه‌ها)، مبتنی بر مشارکت (همکاری معلمان، دانش‌آموزان، والدین، مدیران و نهادهای بیرونی) و نوآورانه و پویا (استفاده از ابزارهای جدید و ارزیابی مستمر) باشد. راهکارهای کلیدی شامل ایجاد یک اکوسیستم ورزشی جذاب و فراگیر (ارائه رشته‌های متنوع، فضاهای ایمن و فعالیت‌های فوق برنامه)، تقویت انگیزه و فرهنگ ورزش (با برگزاری مسابقات، تشویق و الگوبرداری)، ارتقای کیفیت آموزش و مشارکت فعال ذی‌نفعان (از طریق استخدام مربیان مجرب و جلب حمایت خانواده‌ها) و بهره‌گیری از ابزارهای نوین و ارزیابی مستمر (استفاده از فناوری و بازخورد برای بهبود مداوم) هستند. این عناصر به‌صورت یک چرخه مثبت عمل کرده و به سوی

آینده‌ای مطلوب و پایدار در ورزش مدارس گام برمی‌دارند. درنهایت، توسعه و تعالی فردی و سازمانی معلمان تربیت بدنی، یک بعد حیاتی در این فرآیند است. بهبود مشارکت و کیفیت ورزش مدارس به شدت به توانمندی‌های معلمان وابسته است. این ابعاد شامل دانش و شایستگی حرفه‌ای (تخصص در فیزیولوژی، تغذیه، طراحی تمرین و به‌روز بودن)، مهارت‌های تدریس و رهبری آموزشی (توانایی ایجاد انگیزه، استفاده از روش‌های خلاقانه و مدیریت کلاس)، تعاملات انسانی و ارتباطات مؤثر (برقراری ارتباط با دانش‌آموزان، والدین، همکاران و جامعه ورزشی) و ویژگی‌های فردی و اخلاق حرفه‌ای (مانند صبر، حمایت، اعتمادبه‌نفس و علاقه واقعی به ورزش) می‌شود. توسعه این ابعاد در معلمان، آن‌ها را به الگوهای مثبت و پل‌های ارتباطی مؤثر تبدیل می‌کند که می‌توانند به‌طور مستقیم بر مشارکت دانش‌آموزان و کیفیت کلی تجربه ورزشی تأثیر بگذارند. به‌طور خلاصه، بهبود و ارتقای کیفیت ورزش مدارس یک فرآیند پیچیده و چندوجهی است که نه تنها نیازمند رفع موانع ساختاری و سیستمی است بلکه باید بر رویکردهای نوین و جامع در برنامه‌ریزی و اجرا تمرکز کند و مهم‌تر از همه، بر توسعه همه‌جانبه معلمان تربیت بدنی به‌عنوان ستون فقرات این نظام تکیه داشته باشد. تنها با پرداختن همزمان و هماهنگ به تمامی این ابعاد، می‌توان به افزایش پایدار مشارکت دانش‌آموزان و تعالی ورزش در مدارس دست یافت.

شکل ۲. نمودار درختی مضامین اصلی مربوط به تجربیات و ادراکات معلمان تربیت بدنی در تهران

مأخذ: یافته‌های پژوهش

نمودار درختی شکل ۲ مضامین اصلی مربوط به تجربیات و ادراکات معلمان تربیت بدنی را نشان می دهد. تنه درخت عوامل و شاخه ها و برگ ها مضامین اصلی را نشان می دهند. این نمودار دارای، ریشه: مسئله اصلی (شناسایی عوامل مؤثر بر بهبود مشارکت معلمان تربیت بدنی در ورزش مدارس تهران)، ۹ شاخه اصلی شامل چالش ها و فرصت ها، اهمیت ورزش، موانع مشارکت، عوامل فردی، عوامل سازمانی، عوامل محیطی، نیازهای آموزشی، برنامه های انگیزشی، و همکاری و مشارکت ۲۴ برگ (زیرمضمون) که به تفکیک در هر شاخه قرار گرفته اند. براساس تحلیل جامع موانع و چالش های ارتقای کیفیت ورزش مدارس که شامل محدودیت های منابع، چالش های زمانی و ساختاری، بی انگیزگی دانش آموزان، عدم همکاری والدین، ضعف کیفیت برنامه ها و نابرابری در دسترسی می شود، پیشنهاد ایجاد یک برنامه جامع توانمندسازی و انگیزه بخشی اجتماع محور است. این برنامه بر رویکرد سیستمی و درهم تنیدگی مشکلات تأکید دارد و شامل سه محور اصلی می شود: توانمندسازی معلمان تربیت بدنی از طریق آموزش های نوین و کاربردی و ایجاد پلتفرم های تبادل تجربه، افزایش مشارکت و انگیزه دانش آموزان با طراحی برنامه های ورزشی متنوع و جذاب و برگزاری کمپین های آگاهی بخش، و جلب همکاری و تغییر نگرش والدین از طریق کارگاه های تعاملی و برنامه های ورزشی خانوادگی. این رویکرد یکپارچه، با فعال سازی تمام ذی نفعان، به جای حل جداگانه مسائل، به دنبال ایجاد یک اکوسیستم حمایتی قوی و تغییرات پایدار در ورزش مدارس است تا تمامی ابعاد درهم تنیده موانع را به صورت همزمان مورد خطاب قرار دهد. همچنین با توجه به مضمون اصلی که بر «ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری از طریق تعهد، مشارکت فعال، حمایتگری و توسعه مستمر» تأکید دارد، برای ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری در ورزش مدارس، پیشنهاد تأسیس یک «مرکز جامع ارتقای ورزش مدارس» است. این مرکز می تواند به عنوان یک پلتفرم جامع، تمامی ابعاد مورد نیاز برای توانمندسازی معلمان تربیت بدنی را پوشش دهد. از یک سو، با برگزاری کارگاه های تخصصی و ایجاد گروه های تبادل تجربه، به تقویت تعهد و انگیزه درونی معلمان، آموزش روش های نوین تدریس و کنشگری فعال، و مهارت های حمایتگری و بازخورد سازنده کمک می کند؛ از سوی دیگر، با ارائه مشاوره در زمینه تجهیزات و ایمنی، تولید و توزیع منابع آموزشی نوین و طراحی ابزارهای ارزشیابی پیشرفت دانش آموزان، زیرساخت های لازم برای ارتقای کیفیت و ایمنی را فراهم می آورد. همچنین، این مرکز با ایجاد شبکه های همکاری با والدین، باشگاه ها و نهادهای محلی، ارتباطات لازم را برای ترویج دیدگاه ارزشی و بلندمدت به ورزش در جامعه تقویت کرده و از این طریق، معلمان را در مسیر تبدیل شدن به سرمایه گذاران پایدار در سلامت و رشد جامع دانش آموزان یاری می رساند. این رویکرد چندوجهی تضمین می کند که تمامی عوامل مؤثر بر مشارکت دانش آموزان در ورزش مدارس، به صورت هم افزا و هماهنگ تقویت شوند. در پایان، پیشنهاد می شود پژوهش های آتی بر سنجش عملیاتی راهکارهای ارائه شده متمرکز شوند از جمله ارزیابی اثربخشی «برنامه های توانمندسازی اجتماع محور» در رفع موانع فرهنگی، واکاوی نتایج اجرای آزمایشی «مدل مدارس هوشمند ورزشی» در ارتقای کیفیت آموزش و همچنین مطالعه تأثیر سیستم های «منتورینگ و توسعه حرفه ای یکپارچه» بر بهبود عملکرد و انگیزه درونی معلمان تربیت بدنی.

تعارض منافع

نویسندگان این مقاله اعلام می‌دارند که در انجام این پژوهش، هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

سپاسگزاری

از آنجاکه این مقاله مستخرج از رساله دکتری است لذا از همه اساتیدی که در نگارش، داوری و اصلاح این مقاله بنده را یاری کردند کمال تشکر را دارم.

ORCID

Zoleikha Sobati

Seyedeh Farideh Hadavi

Mehdi Mahmoudi Yekta

<http://orcid.org/0009-0000-4746-0643>

<http://orcid.org/0000-0003-0928-7629>

<http://orcid.org/0000-0002-2062-8490>

References

- Abbas Rashid, N., Vaez Mousavi, S.M.K. & Kashi, A. (1401). A Investigating Sport Participation among Adolescents of Tehran Based on Competence Motivation Theory. *Studies in Sport Psychology*, 11(41), 1-24. doi: 10.22089/spsyj.2018.5758.1610 [In Persian]
- Alinia, A., Ahmadi, M. & Zeinolabedin Fallah, T. (2022). Lived experience of sports teachers from injustice in school sports in deprived areas. *Journal of Sociology of Sport*, 21(84), 65-78. doi: 10.22034/jei.2022.311918.2149 [In Persian]
- Asadpour, A., Entezari, A. & Ahmadi-Ahanak, K. (2018). Formal and informal social participation and factors affecting it (Case study: Amol county). *Applied Sociology*, 29(3), 67-86. doi: 10.22108/jas.2017.102093.1065 [In Persian]
- Barwood, D., Spears, L.T., O'Hara, E. & Penney, D. (2021). Deconstructing health and physical education teacher education: A mapping and analysis of programme structure and content in Australia. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 26(4), 417-432. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1823958>
- Bastami, A., Hadavi, S.F. & Ramezani Nezhad, R. (2025). Designing a model for student sports development based on lifelong learning in a learning city: a grounded theory approach. *Quarterly Journal of Family and Research*, 22(2), 159-176. <http://qjfr.ir/article-1-2465-en.html>
- Bledsoe, R.S., Richardson, D.S. & Kalle, A. (2021). Student perceptions of great teaching: a qualitative analysis. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 21(3), 1-15. <https://doi.org/10.14434/josotl.v21i3.30661>
- Bordbar Jahantigh, E., Rasaei, S., Sarhadi, A. & Ghadri Golestani, F. (2024). Studying the problems of physical education and sports lessons in schools (with emphasis on sports facilities). First International Conference on Sociology, Social Sciences and Education with a Look to the Future Approach, Bushehr, <https://civilica.com/doc/1781860>
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Brown, T.D. (2023). An examination of the structural validity of instruments assessing pe teachers' beliefs, intentions, and self-efficacy towards teaching physically active classes. *Education Sciences*, 13(8), 768
- Center for Management of Non-Communicable Diseases, Ministry of Health. (2023). *National Report on the Status of Diabetes in Iran*. Ministry of Health, Treatment and Medical Education. [In Persian]
- Craggs, C., Corder, K., van Sluijs, E.M.F. & Griffin, S.J. (2011). Determinants of change in physical activity in children and adolescents: a systematic review. *American Journal of Preventive Medicine*, 40(6), 645-658

- Ebrahimian, F. (2022). Investigating the effect of physical education teachers' experience and the use of participatory learning techniques in increasing students' skills and active role in the classroom. *Sociological and Management Analyses in Sports*, 1(2), 31-41. [In Persian]
- Fernandez, S. & Moldogaziev, T. (2013). Employee empowerment, employee attitudes, and performance: testing a causal model. *Public Administration Review*, 73(3), 490-506.
- Gallant, F. & Bélanger, M. (2021). Empirical support for the tenets of sport participation and physical activity-based models: a scoping review. *Frontiers in Sports and Active Living*, 3, 741495
- Ghanbari-Kurdijani, Z., Mahmoudi, A. & Ali-Doost-Gahfarkhi, E. (2024). Identifying the obstacles of new technologies in the development of physical education lessons in schools. *Research in Educational Sports*, 12(34), 89-112. doi: 10.22089/res.2023.14719.2378 [In Persian]
- Green, K. (2014). Mission impossible? Reflecting upon the relationship between physical education, youth sport and lifelong participation. *Sport, Education and Society*, 19(4), 357-375. <https://doi.org/10.1080/13573322.2012.683781>
- Iranian Students News Agency (ISNA). (2022, November 10). Postural abnormalities among 75 percent of Tehrani students. ISNA.
- Hibbs, A., Hayman, R., Fox, E., Wilson, S., Timmis, M., Stephens, D. & Polman, R. (2024). Sport students' experiences of teaching and learning in the United Kingdom: A comparison between further and higher education settings. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education*, 35, 100516.
- Hornstra, L., Stroet, K., Rubie-Davies, C. & Flint, A. (2023). Teacher expectations and self-determination theory: Considering convergence and divergence of theories. *Educational Psychology Review*, 35(3), 76. <https://doi.org/10.1007/s10648-023-09788-4>
- Kanda, D., Walker, A., Siekirk, N. & Colquitt, G. (2021). The relationship between physical activity and school success among children with and without special health care needs. *Journal of School Health*, 92(5), 450-458.
- Kim, M. & Beehr, T.A. (2017). Self-efficacy and psychological ownership mediate the effects of empowering leadership on both good and bad employee behaviors. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 24(4), 466-478. <https://doi.org/10.1177/1548051817702078>
- Lander, N., Lewis, S., Nahavandi, D., Amsbury, K. & Barnett, L. M. (2022). Teacher perspectives of online continuing professional development in physical education. *Sport, Education and Society*, 27(4), 434-448. <https://doi.org/10.1080/13573322.2020.1862785>
- Lincoln, Y.S. & Guba, E.G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.
- Lindgren, R. & Barker, D. (2019). Implementing the Movement-Oriented Practising Model (MPM) in physical education: Empirical findings focusing on student learning. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 24(5), 534-547. <https://doi.org/10.1080/17408989.2019.1635106>
- Lewis, K. (2014). Pupils' and teachers' experiences of school-based physical education: a qualitative study. *BMJ Open*, 4(9), e005277-e005277. doi:10.1136/bmjopen-2014-005277.
- Moradi, J. & Azarkerdar, J. (2019). Investigating the motivating and inhibiting factors affecting physical education in schools. *Research in Educational Systems*, 13(46), 79-93. doi: 10.22034/jiera.2019.143488.1571 [In Persian]
- Mortezaian, M., Mirzazadeh, Z.S., Keshmidar, M. & Talebpour, M. (2023). Presentation and validation of a strategic model for managing students' sports talents. *Research in Educational Sports*, 11(33), 79-106. doi: 10.22089/res.2023.13420.2301 [In Persian]
- Moustakas, L. & Robrade, D. (2023). Sport for social cohesion: From scoping review to new research directions. *Sport in Society*, 26(8), 1301-1318. <https://doi.org/10.1080/17430437.2022.2130049>
- Nazari, S., Mahmoudi, A., Kowsaripour, M. & Hassani, F. (2019). The role of social responsibility and professional ethics in promoting the social capital of physical education

- teachers in Tehran. *Organizational Behavior Management Studies in Sports*, 7(3), 77-90. doi: 10.30473/fmss.2020.54098.2170
- Oakley, P. & Marsden, D. (1984). *Approaches to participation in rural development*. Routledge.
- Rubiyatno, P.RP., Fallo, IS., Arifin, Z., Nusri, A., Suryadi, D., Suganda, MA. & Fauziah, E. (2023). Analysis of differences in physical fitness levels of extracurricular futsal students: Survey studies on urban and rural environments. *Pedagogy of Physical Culture and Sports*, 27(3), 208-14. <https://doi.org/10.15561/26649837.2023.0304>
- Saputra, E., Putra, M.E., Rianto, L., Tjahyanto, T., Widiyati, R. & Aziz, I. (2023). Profil kebugaran jasmani pada mahasiswa yang mengikuti latihan beban: Yo-yo intermittent test level 1. *Tanjungpura Journal of Coaching Research*, 1(1), 18-23
- Slingerland, M., Borghouts, L., Laurijssens, S., van Dijk-van Eijck, B., Remmers, T. & Weeldenburg, G. (2021). Teachers' perceptions of a lesson study intervention as professional development in physical education. *European Physical Education Review*, 27(4), 817-836. <https://doi.org/10.1177/1356336X21997858>.
- Teodoro, J.D. & Prell, C. (2023). Learning to understand: Disentangling the outcomes of stakeholder participation in climate change governance. *Social Networks*, 75, 29-38. <https://doi.org/10.1016/j.socnet.2022.02.006>
- Turkzadeh, J. & Zeinali, B. (2011). Study of factors affecting staff empowerment in education. *Quarterly Journal of Management in Education*, 3(10), 33-45. [In Persian]
- Weiss, M.R. & Fretwell, S.D. (2005). The parent-coach/child-athlete relationship in youth sport: Cordial, contentious, or conundrum? *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 76(3), 286-305. <https://doi.org/10.1080/02701367.2005.10599300>
- Xu, L. (2017). Teacher-researcher role conflict and burnout among Chinese university teachers: A job demand-resources model perspective. *Studies in Higher Education*, 44(6), 903-919. <https://doi.org/10.1080/03075079.2017.1399261>
- Yoon, K., Park, S. & Jung, H. (2024). What makes teachers' professional learning more or less effective? An evolution of community of practice for physical education teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 43(3), 377-386.
- Zare Abandansari, M., Moharramzadeh, M. & Rezapour, F. (2022). Phenomenology of effective factors in learning disabilities and reduction of motivation for active participation of transgender students in learning physical education lessons in schools (by providing a solution). *Rooyesh*, 10(12), 145-158. URL: <http://frooyesh.ir/article-1-3146-fa.html> (in Persian)
- Vanek, K., Maras, A. & Karabin, P. (2021). What Makes a Good Teacher? *Školski vjesnik*, 70(2), 371-394. <https://doi.org/10.38003/sv.70.2.16>
- Zemelman, S., Daniels, H. & Hyde, A.A. (2005). *Best practice: today's standards for teaching and learning in America's schools*. 3rd ed. Heinemann.